

Food and Agriculture Organization of the United Nations

This programme is co-funded by the European Union

របាយការណ៍ ស្តីពីផលនេសាទទឹកសាប ប្រចាំឆ្នាំ២០២៣

©Finn Thisted WorldFish Flicker

របាយការណ៍ស្តីពីការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤

ការបោះពុម្ពផ្សាយនេះទទួលបានការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុពីសហភាពអឺរ៉ុប។ ខ្លឹមសារនៃការបោះផ្សាយនេះជាការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋបាលជលផល និងមិនឆ្លុះបញ្ចាំងពីទស្សនៈរបស់សហភាពអឺរ៉ុបឡើយ។

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

របាយការណ៍ស្ថិតិប្រចាំឆ្នាំនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយមានជំនួយហិរញ្ញវត្ថុពីសហភាពអឺរ៉ុប ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសពីកម្មវិធីជំរុញកំណើនវិស័យជលផលប្រកបដោយចីរភាពនិងបរិយាប័ន នៃអង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (FAO CAPFISH) ជាមួយនឹងការសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមន្ត្រីនៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាប។ សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសចំពោះ លោកបណ្ឌិត **ហេង គង់** ប្រធានវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាប លោក **ចាយ គង់ក្រុយ** អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាបដែលបានផ្តល់ការណែនាំទូទៅ និងមតិយោបល់លើសេចក្តីព្រាងចុងក្រោយ និងលោក **សុត្រ សុបុត្រ** ដែលបានកែសម្រួលទិន្នន័យ និងរៀបចំតារាងស្ថិតិសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំនេះ។

ឯកសារនេះរៀបចំដោយ:

បណ្ឌិត ហេង គង់ លោក សុត្រ សុបុត្រ និង លោក ចាយ គង់ក្រុយ

ដោយមានជំនួយបច្ចេកទេសពីកម្មវិធី FAO CAPFISH

គុណកថាបង្អែក:

រដ្ឋបាលជលផល (២០២៤). របាយការណ៍ស្ថិតិស្តីពីការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបក្នុងប្រទេសកម្ពុជា វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាបនៃរដ្ឋបាលជលផល ប្រទេសកម្ពុជា ២៧ទំព័រ។

ទំនាក់ទំនង:

រដ្ឋបាលជលផល

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាប

#១៨៦ មហាវិថីនរោត្តម រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

© រដ្ឋបាលជលផល

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង។ ការបោះពុម្ពឡើងវិញទាំងស្រុង ឬផ្នែកណាមួយសម្រាប់គោលបំណងអប់រំឬមិនរកប្រាក់ចំណេញ មិនតម្រូវឱ្យសុំការអនុញ្ញាតពីម្ចាស់កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ដោយគ្រាន់តែថ្លែងអំណរគុណតាមរយៈការផ្តល់ប្រភពដើមនៃរបាយការណ៍ដូចមានផ្តល់ជូនស្រាប់។ រាល់ការបោះពុម្ព ការចម្លង ឬចែកចាយសម្រាប់លក់បន្ត ឬគោលបំណងពាណិជ្ជកម្មផ្សេងទៀតត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីរដ្ឋបាលជលផល។

រាល់មតិយោបល់និងទស្សនៈ ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ គឺជាមតិរបស់អ្នកនិពន្ធ ហើយមិនអាចឆ្លុះបញ្ចាំងពីជំហររបស់រដ្ឋបាលជលផល ដែក ឬអង្គការ ដែលផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់គម្រោងនិងការបោះពុម្ពផ្សាយនោះទេ។

សេចក្តីសង្ខេប

ការសម្ភាសវាយតម្លៃផលនេសាទតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រត្រូវបានអនុវត្តរយៈពេល ៧ខែក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ដោយមន្ត្រីនៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាប (IFReDI) និងមន្ត្រីខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផលតាមបណ្តាខេត្តគោលដៅ។ យោងលើបទពិសោធន៍អនុវត្តនៅអំឡុងឆ្នាំ២០២១-២០២២ ការសម្ភាសត្រូវបានសម្រេច ដោយគ្របដណ្តប់លើ៥៨ចំនួនភូមិ (១៥គ្រួសារអ្នកនេសាទ/ភូមិ) ដែលធ្វើអោយការប្រមូលទិន្នន័យគ្របដណ្តប់រហូតដល់៨៨៣គ្រួសារអ្នកនេសាទ តាមរយៈការជ្រើសរើសដោយចៃដន្យនៅតាមតំបន់នេសាទទាំងអស់ក្នុងការធ្វើសម្ភាសប្រមូលទិន្នន័យប្រចាំខែ។ ចំនួនសម្ភាសនេះខ្ពស់ទ្វេដងធៀបទៅនឹងចំនួនសម្ភាសនៅក្នុងឆ្នាំ២០២២ ដែលការសម្ភាសប្រចាំខែបានគ្របដណ្តប់ ចំនួន២៥ភូមិ ស្មើនឹងការសម្ភាសសរុបមានចំនួន៣៥០គ្រួសារ។

គ្រួសារអ្នកនេសាទនៅតំបន់នេសាទខ្ពង់រាបមានសមាមាត្រគ្រួសារនេសាទសកម្មខ្ពស់បំផុត ខណៈគ្រួសារអ្នកនេសាទនៅតំបន់ឆ្នេរ និងតំបន់ទំនាបលិចទឹកមានការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនេសាទទាបបំផុត។ លទ្ធផលនេះស្របខ្លាំងទៅនឹងផលនេសាទមធ្យមប្រចាំថ្ងៃទទួលបានពីការអង្កេតដែលរកឃើញថា ផលនេសាទខ្ពស់បំផុតមាននៅតំបន់ទន្លេសាប បន្ទាប់មកគឺផលនេសាទនៅតំបន់ខ្ពង់រាប និងតំបន់ភ្នំ។ សមត្ថភាពចាប់ក៏ត្រូវបានគេអង្កេតឃើញមានសណ្ឋានស្រដៀងគ្នាផងដែរ។

ដោយសារតែការសម្ភាសមិនបានគ្របដណ្តប់ពេញមួយឆ្នាំ នាំឱ្យលទ្ធផលមានការប្រែប្រួលតាមរដូវតិចតួចរវាងតំបន់នេសាទ។ ទោះបីជានៅខែមិថុនា កម្រិតគ្រួសារនេសាទសកម្មមានទាបបំផុត និងផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យមខ្ពស់បំផុតក៏ដោយ ក៏ស្ថិតនាការផ្សេងទៀតបង្ហាញតម្លៃមានភាពខុសគ្នាតិចតួចផងដែរ។ ចំនួនគ្រួសារដែលមានសកម្មភាពនេសាទខ្ពស់ជាងគេក្នុងអំឡុងខែសីហាដល់ខែតុលា។ ក្រុមគ្រួសារអ្នកនេសាទនៅតំបន់ទន្លេសាបមានផលនេសាទខ្ពស់បំផុតប្រចាំខែ (៩០គីឡូក្រាម/ខែ) ទោះបីជាមិនរួមបញ្ចូលទិន្នន័យខែធ្នូក៏ដោយ បន្ទាប់មកតំបន់ភ្នំ និងតំបន់ខ្ពង់រាប។ ដោយឡែកតំបន់ទំនាបលិចទឹក និងតំបន់ឆ្នេរ មានផលនេសាទតាមគ្រួសារប្រចាំខែជាមធ្យមទាបជាងគេខ្លាំង។

ការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទប្រចាំខែ មានការប្រែប្រួលពីកម្រិតទាប ៤៣ ០០០តោន ក្នុងខែមិថុនាប្រមាណ ៥២ ០០០តោន ក្នុងខែកញ្ញា និង៦១ ០០០តោន ក្នុងខែតុលា និងធ្លាក់ចុះមក ៤៣ ០០០តោនវិញក្នុងខែវិច្ឆិកា។ ការខ្វះចន្លោះនៃការធ្វើសម្ភាសប្រមូលទិន្នន័យនៅរដូវប្រាំង ធ្វើឱ្យមានការពិបាកក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុបសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ ដោយឡែកការយកផលចាប់នៅរដូវប្រាំងឆ្នាំ២០២២ តំណាងឱ្យផលចាប់សម្រាប់ខែនានាដែលមិនបានគ្របដណ្តប់នៅឆ្នាំ២០២៣ទេ ធ្វើឱ្យការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុបមានចំនួន ៤៨៩ ៤២៣តោន។ ការរួមចំណែកផលនេសាទតាមតំបន់នេសាទនីមួយៗសម្រាប់ខែមិថុនា ដល់ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ គឺតំបន់ទន្លេសាបមានការរួមចំណែកខ្ពស់បំផុត (៤៨,២%) បន្ទាប់មកតំបន់ទំនាបលិចទឹក (២៦,១%) និងតំបន់ភ្នំ (១៣,២%) ជាមួយនឹងតំបន់ខ្ពង់រាប ១០,២% និងតំបន់ឆ្នេរ ២,២%។

សកម្មភាពនេសាទភាគច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងបុរសពេញវ័យ (៨៥,៨%) និងស្ត្រីពេញវ័យ (១១,៣%) ដោយមានការប្រែប្រួលតិចតួចរវាងតំបន់នេសាទនីមួយៗ រីឯការចូលរួមស្ត្រីពេញវ័យនៅក្នុងសកម្មភាពនេសាទខ្ពស់បំផុត គឺនៅតំបន់ទន្លេសាប (១៥,១%) និងតំបន់ទំនាបលិចទឹក (១១,២%)។ សកម្មភាពនេសាទដោយកុមារ គឺកម្រមានណាស់ ដោយក្មេងប្រុសចូលរួមក្នុងការនេសាទ ៣,១% និងក្មេងស្រី ០,៨%។ ផលនេសាទភាគច្រើនបានពីការនេសាទ

ដោយប្រើទូក (៦៩,១%) ក្រៅពីនេះជាផលនេសាទបានពីការនេសាទដោយមិនប្រើទូក។ តំបន់នេសាទ ដោយមិនប្រើទូកខ្ពស់ជាងគេ គឺតំបន់ឆ្នេរ (៩២,១%) បន្ទាប់មកតំបន់ភ្នំ (៦៦,៧%)។

ផលនេសាទភាគច្រើន គឺទទួលបានពីទីជម្រកទំនាបលិចទឹក(៣២,៩%) បន្ទាប់មកពីផ្លូវទឹកនានា(ស្ទឹង)ហូរចូលបឹងទន្លេសាប (២៩,៥%) និងដងទន្លេមេគង្គ (១៦,៤%)។

ឧបករណ៍នេសាទសំខាន់បំផុត គឺមង ក្នុងនោះមងកាំង (៣៤,៧%) ខ្ពស់ជាងមងបណ្តែត (១១,៤%) ។ លរបត្រីរួមចំណែក ១៨,៧% សំណាញ់ (៤,៤%) និងសន្ទូចរាយ (២,៧%)។

សមាមាត្រនៃផលនេសាទ ដែលបានលក់ គឺ៥៥,៥% ហើយផលនេសាទដែលនៅសល់ត្រូវបានប្រើសម្រាប់បរិភោគ (២៥,៩%) ឬសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀត (១៨,៥%)។ សមាមាត្រនៃផលនេសាទ ដែលបានលក់ខ្ពស់បំផុត គឺមាននៅតំបន់ទន្លេសាប (៧២,០%) និងតំបន់ទំនាបលិចទឹក (៤៦,១%)។ មានភាពខុសគ្នាតាមរដូវទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ផលនេសាទ គឺដោយសារការលក់ត្រីជាទូទៅខ្ពស់ជាងនៅដើមរដូវវស្សា ប៉ុន្តែសមាមាត្រនៃការលក់ត្រីនៅចន្លោះខែមិថុនាដល់ខែវិច្ឆិកា មានកម្រិតប្រហាក់ប្រហែលគ្នាស្ទើរតែគ្រប់តំបន់នេសាទ។

ត្រីមានប្រហែលជា៨០,៥% នៃផលនេសាទសរុប ដោយឡែកផលវាវិសត្វដីទៃទៀត (OAA) រួមចំណែក ១៧,៩% ហើយ OAA ភាគច្រើនមាននៅរដូវប្រាំង។ ប្រភេទត្រីដែលនេសាទបានច្រើនជាងគេទាំង២០ប្រភេទ (ផ្អែកតាមទម្ងន់ផលនេសាទ) គឺមានប្រមាណ ៧៥% នៃផលនេសាទសរុប ដែលលទ្ធផលនេះបង្ហាញពីវត្តមានប្រភេទវាវិសត្វជាច្រើនសម្រាប់ផលផលទឹកសាប។ ក្នុងក្នុងចំណោម២០ប្រភេទនេះ គឺមានវាវិសត្វបីប្រភេទ ដូចជាត្រីច្រកែង (*Puntioplites proctozysron*) ក្តាមវាលស្រែ (*Somanniathelphusa sp.*) និងត្រីល្អិតចម្រុះ គឺមានបរិមាណច្រើនជាងគេប្រមាណ ២៧% នៃផលនេសាទសរុប។

អនុសាសន៍មួយចំនួន ត្រូវបានពិភាក្សាទាក់ទងនឹងការរួមបញ្ចូលគ្នានៃលទ្ធផលដែលទទួលបានពីការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាប (CAS) ទៅក្នុងស្ថិតិផលនេសាទថ្នាក់ជាតិ និងការផ្ទេរការប្រមូលទិន្នន័យ និងធនធានដល់មន្ត្រីខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល។ IFReDI ជាអង្គការថ្នាក់កណ្តាលបន្តផ្តល់ជំនួយការបច្ចេកទេសលើការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលទិន្នន័យតាមសំណាកគំរូ និងការវិភាគទិន្នន័យ។

មាតិកា

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ..... 2

សេចក្តីសង្ខេប 3

តារាងពាក្យបំព្រួញ 6

១. សេចក្តីផ្តើមនិងវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ 8

២. តារាងស្ថិតិនិងលទ្ធផល..... 9

៣.ការពិភាក្សានិងអនុសាសន៍27

៣.១ ការពិភាក្សា27

៣.២ អនុសាសន៍31

តារាងពាក្យបំព្រួញ

AP	Aquatic Plants	វារីរុក្ខជាតិ
CAPFISH	Cambodia Programme for Sustainable and Inclusive Growth in the Fisheries Sector	កម្មវិធីជំរុញកំណើនវិស័យផលជលប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន៖ សមាសភាគការនេសាទ
CAS	Catch Assessment Survey	ការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាប
CPUE	Catch per Unit of Effort	សមត្ថភាពចាប់ក្នុងមួយខ្នាតឯកតា
DFMP	Dai Fisheries Monitoring Programme	កម្មវិធីតាមដានផលចាប់ដោយឧបករណ៍ងាយ
DPFIC	Department of Planning, Finance and International Cooperation	នាយកដ្ឋានផែនការ ហិរញ្ញវត្ថុ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
EU	European Union	សហភាពអឺរ៉ុប
ε%	Relative Standard Error	លំអៀងស្តង់ដារប្រៀបធៀប
FAO	Food and Agriculture Organisation	អង្គការស្បៀងនិងកសិកម្ម
FH	Fishing Household	គ្រួសារនេសាទ
FiA	Fisheries Administration	រដ្ឋបាលផលជល
FiAC	Fisheries Administration Cantonment	ខណ្ឌរដ្ឋបាលផលជល
GIS	Geographic Information System	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ
HCI	Household Catch Interview	ការសម្ភាសផលចាប់តាមគ្រួសារ
HH	Household	គ្រួសារ
HSI	Household Selection Interview	ការសម្ភាសជ្រើសរើសគ្រួសារ
IFReDI	Inland Fisheries Research and Development Institute	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលជលទឹកសាប
MAFF	Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
MEF	Ministry of Economy and Finance	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
MRC	Mekong River Commission	គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ

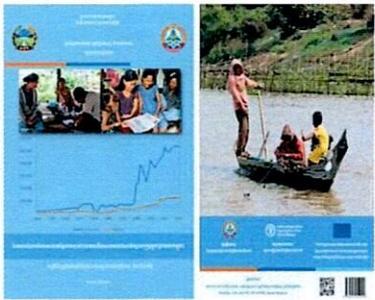
MT	Metric Ton	មួយតោន (១០០០គីឡូក្រាម)
NA	Not Applicable	គ្មានព័ត៌មាន
nei	not elsewhere included	គ្មានក្នុងក្រុមដទៃ
NF	Non-fish (for species codes)	មិនមែនត្រី (កូដសម្គាល់ប្រភេទ)
NIS	National Institute for Statistics	វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ
OAA	Other Aquatic Animals	វាសត្វទឹកដទៃទៀត
OAD	Other Aquatic Organisms	វាសារពាង្គកាយទឹកដទៃទៀត
RGC	Royal Government of Cambodia	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
SES	Socio-Economic Survey	ការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម
USD	United States Dollars	ដុល្លារអាមេរិក
WSIM	Working Group on Statistics and Information Management	ក្រុមការងារគ្រប់គ្រងស្ថិតិនិងព័ត៌មាន

១. សេចក្តីផ្តើមនិងវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ផលជលទឹកសាប (IFReDI) ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសនៃកម្មវិធីជំរុញកំណើន វិស័យផលជលប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ននៃអង្គការស្បៀងនិងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ (FAO CAPFISH) ក្រោមការគាំទ្រថវិការបស់សហភាពអឺរ៉ុប (EU) បានអនុវត្តការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ (CAS) ពីឆ្នាំ២០២១ ដល់ឆ្នាំ២០២៣។ ការវាយតម្លៃប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនៃការសម្ភាសតាមគ្រួសារអ្នកនេសាទប្រចាំខែតាម បែបរំលឹកឡើងវិញក្នុងរយៈពេល៥ថ្ងៃកន្លងទៅ។ គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃនេះ គឺដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានកាន់តែ ប្រសើរអំពីផលនេសាទ និងសមត្ថភាពចាប់ដោយគ្រួសារនេសាទខ្នាតតូចក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការ បង្កើតវិធីសាស្ត្រតាមដានផលនេសាទមួយ និងដើម្បីវិនិច្ឆ័យភាពនៃការអនុវត្តការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបនៅតាម ខណ្ឌរដ្ឋបាលផលជលក្រោមការគាំទ្របច្ចេកទេសដោយ IFReDI។

ការប្រមូលទិន្នន័យនៅឆ្នាំ២០២៣ បានធ្វើឡើងចាប់ពីខែមិថុនា ដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣។ ខ្លឹមសារនៃរបាយការណ៍ ប្រចាំឆ្នាំនេះ គឺផ្អែកលើរបាយការណ៍ស្ថិតិប្រចាំខែក្នុងឆ្នាំ២០២៣។ របាយការណ៍ស្ថិតិ បង្ហាញទិន្នន័យតាមតំបន់ នេសាទនីមួយៗ ដែលការចែកតំបន់ គឺខុសពីតំបន់នេសាទស្ថិតក្រោមអធិការដ្ឋាននៃរដ្ឋបាលផលជល។ ការបែងចែក ខេត្តតាមតំបន់នេសាទ គឺផ្អែកលើចំនួនសរុបនៃគ្រួសារនេសាទនៅទីជនបទ (ជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ២០១៩) ដោយវិទ្យា ស្ថានជាតិស្ថិតិ និងសមាមាត្រនៃគ្រួសារនេសាទទទួលបានពីការសម្ភាសន៍ជ្រើសរើសគ្រួសារនេសាទ (HSI) ដោយ IFReDI។ ការបែងចែកខេត្តតាមតំបន់នេសាទជាមួយនឹងចំនួនគ្រួសារ មានបង្ហាញជូនក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១។

ការពិពណ៌នាអំពីវិធីសាស្ត្រការប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យផលនេសាទទឹកសាប អាចរកបានតាមរយៈរដ្ឋបាលផលជល (FIA) ឆ្នាំ២០២១៖ ឯកសារណែនាំការ វាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប្រើការ សម្ភាសតាមបែបរំលឹកឡើងវិញ ចងក្រងដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ ផលជលទឹកសាបនៃរដ្ឋបាលផលជល រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា ៤៧ទំព័រ។

ផលនេសាទប៉ាន់ប្រមាណសរុបនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ គឺគណនាដោយប្រើសមាមាត្រគ្រួសារនេសាទ តាម រយៈការជ្រើសរើសគ្រួសារនេសាទដោយចៃដន្យនៅក្នុងការសម្ភាសន៍ HSI។ លទ្ធផលបានពីការគណនានេះតំណាង អោយសមាមាត្រគ្រួសារនេសាទតាមតំបន់នេសាទនីមួយៗ ហើយសមាមាត្រតំណាងគ្រួសារតាមតំបន់នេសាទត្រូវ ដាក់បញ្ចូលជាមួយនឹងចំនួនគ្រួសារសរុបនៅទីជនបទតាមតំបន់នេសាទនីមួយៗពីទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជន នៃវិទ្យាស្ថាន ជាតិស្ថិតិឆ្នាំ២០១៩។ មេគុណសកម្មភាពនេសាទ ដែលតំណាងឱ្យសមាមាត្រនៃគ្រួសារនេសាទសកម្មនៅតាមខែ ត្រូវ បានប៉ាន់ប្រមាណចេញពីសមាមាត្រនៃគ្រួសារ ដែលត្រូវបានធ្វើនេសាទនៅក្នុងការសម្ភាសតាមដានផលចាប់តាម គ្រួសារ។

ការប៉ាន់ប្រមាណសមត្ថភាពចាប់ក្នុងមួយខ្នាតឯកតា (CPUE) គឺជាតម្លៃមធ្យម (mean) នៃផលនេសាទតាម គ្រួសារអ្នកនេសាទប្រចាំថ្ងៃ និងប្រចាំខែ ដែលបានប្រើសម្រាប់ការគណនាផលនេសាទសរុប រួមជាមួយនឹងការបង្ហាញ លំអៀងស្តង់ដារប្រៀបធៀប (ε%)។ តម្លៃ ε% ត្រូវបានប្រើដើម្បីចង្អុលបង្ហាញអំពីភាពត្រឹមត្រូវរបស់វិធីសាស្ត្រនៃការប៉ាន់

ប្រមាណផលចាប់មធ្យម។ ប្រសិនបើតម្លៃ ៩% ខ្ពស់ជាង ៣០% គឺបង្ហាញពីកម្រិតមិនត្រឹមត្រូវតាមបែបស្ថិតិ¹ ដែលលទ្ធផលនេះអាចបណ្តាលមកពីបម្រែបម្រួលទិន្នន័យខ្ពស់ រឺក៏មកពីទំហំសំណាកទាប ហើយតម្លៃ ៩% ខ្ពស់បែបនេះមិនអាចប្រើតំណាងអោយតម្លៃពិតនៃផលនេសាទមធ្យមបានឡើយ។ តម្លៃ ៩% មានចង្អុលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងតារាងក្នុងរបាយការណ៍នេះ។

២. ភាពទស្សន៍និងលទ្ធផល

ដោយសារជាឆ្នាំចុងក្រោយនៃការអនុវត្ត CAS នៅចុងឆ្នាំ២០២២ មានការសម្រេចយកគោលដៅប្រមូលទិន្នន័យពីសំណាកគំរូអោយបានច្រើនបំផុតដែលអាចអនុវត្តទៅបាន ចំនួនសំណាកគំរូបានគ្របដណ្តប់លើតំបន់នេសាទទាំងអស់តាមសមាមាត្រនៃសារៈសំខាន់នៃតំបន់នេសាទនីមួយៗ ដើម្បីទទួលបានការប៉ាន់ប្រមាណដែលមានលក្ខណៈតំណាងនិងអាចទុកចិត្តបានដល់សុចនាករផ្សេងៗគ្នា។ ការប្រមូលទិន្នន័យគ្របដណ្តប់ចាប់ពីខែមិថុនាដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ បង្ហាញថាចំនួនភូមិ និងគ្រួសារ ដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលជាសំណាកគំរូចែងផ្សេងៗ មានចំនួនប្រហែលគ្នា (ថេរ) លើកលែងតែ ២ខែចុងក្រោយនៃការសម្ភាស (តារាងទី១)។ ការកាត់បន្ថយការសម្ភាសនៅខែវិច្ឆិកា និងខែធ្នូ គឺដោយសារភាពមមាញឹកនៃការងារក្នុងវិស័យផ្សេងទៀត និងជាពិសេសការកាត់បន្ថយថវិកាសម្រាប់អនុវត្តនៅខែធ្នូ និងពេលវេលាសម្រាប់ចុះអនុវត្តសកម្មភាពមានខ្លី និងការបិទបញ្ជីគណនីនៅដើមខែធ្នូ។

នៅក្នុងដែនកំណត់នៃមន្ត្រី និងចំនួនថ្ងៃចុះអនុវត្តការងារនៅទីវាល ក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តឆ្នាំ២០២៣ IFReDI បានរក្សានូវចំនួនសំណាកគ្រួសារចែងផ្សេងៗខ្ពស់។ តម្លៃខ្ពស់ជាង ១០០% បង្ហាញថា ការសម្ភាសគ្រួសារត្រូវបានធ្វើឡើងច្រើនជាងការគ្រោងទុក ភាគច្រើនក្នុងករណីមានគ្រួសាររឹតតែច្រើនពីភូមិគោលដៅ។ ជាក់ស្តែងនៅខែធ្នូ ការសម្ភាសបានគ្របដណ្តប់តែ ៦ភូមិប៉ុណ្ណោះសម្រាប់តំបន់ទន្លេសាប ដូចនេះសំណាកគ្រួសារក្នុងភូមិនីមួយៗមានចំនួនច្រើនជាងមុន ដើម្បីបំពេញបន្ថែមដល់ភូមិ ដែលមិនបានគ្របដណ្តប់ នាំឱ្យមានការសម្ភាសបានកើនឡើង ៥០% នៃចំនួនគ្រួសារគោលដៅ។ មូលហេតុចម្បងនៃការមិនសម្រេចបាននូវការគ្របដណ្តប់ ១០០% គឺនៅពេលមិនអាចរកឃើញគ្រួសារក្នុងអំឡុងពេលសម្ភាស ប៉ុន្តែគ្រួសារទាំងនោះត្រូវបន្តរក្សាទុកក្នុងការសម្ភាស។

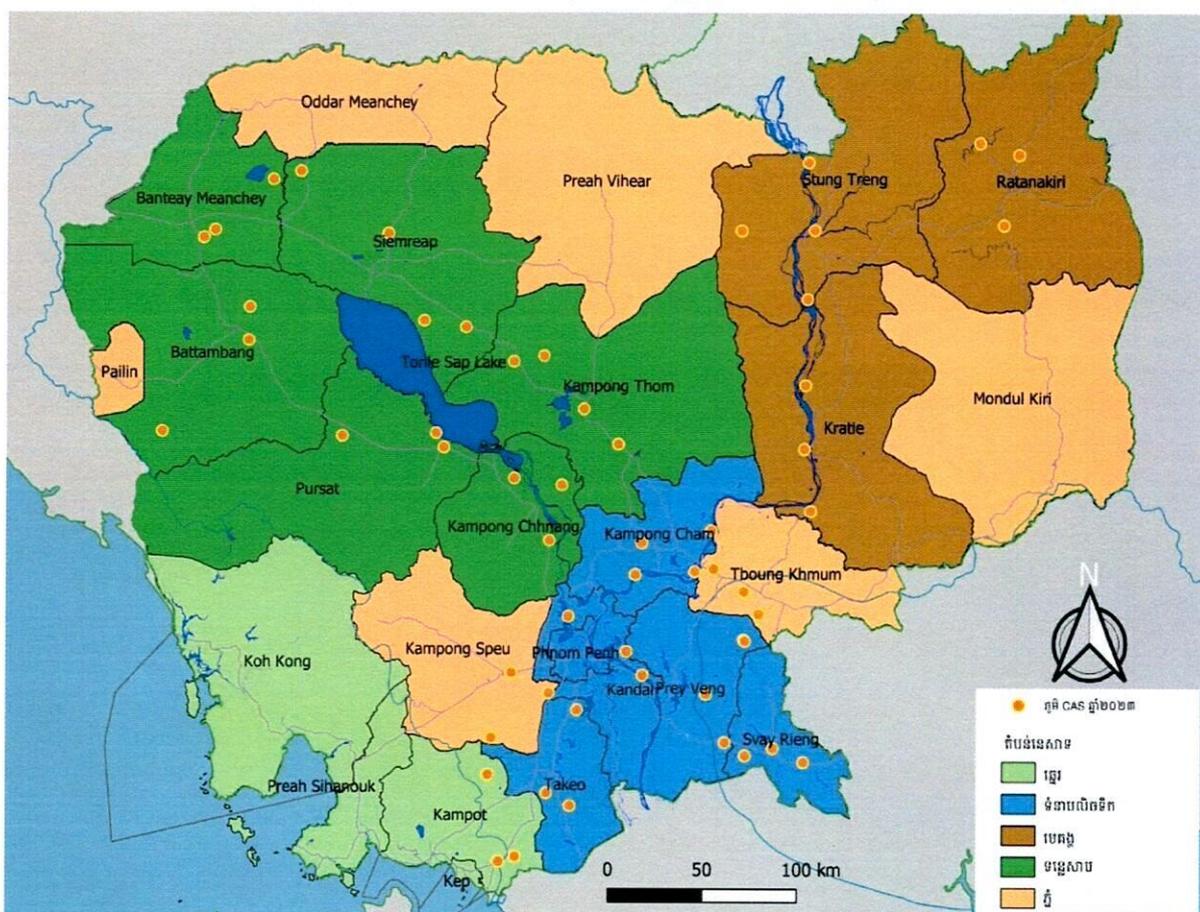
តារាងទី១. សំណាកភូមិ និងគ្រួសារ ជាមួយនឹងសមាមាត្រនៃគ្រួសារគោលដៅតាមតំបន់នេសាទ ខែមិថុនាដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣

តំបន់នេសាទ	ចំនួនភូមិ						
	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ
ឆ្នេរ	៣	៣	៣	៣	៣	៣	
ទន្លេសាប	២០	២០	២០	២០	២០	១៦	៥
ទំនាបលិចទឹក	១៧	១៧	១៧	១៧	១៧	១៧	
ខ្ពង់រាប	១០	១០	១០	១០	១០	១០	
ភ្នំ	៦	៦	៦	៦	៦	៦	៣
សរុប	៥៦	៥៦	៥៦	៥៦	៥៦	៥២	៨

¹សម្រាប់របាយការណ៍ស្ថិតិជាតិ គោលការណ៍ Rule of Thumb កំណត់ថាប្រសិនបើតម្លៃ ៩% ខ្ពស់ជាង ៣០% គេមិនគួររាយការណ៍ចំនួនមធ្យមនោះទេ ហើយគេរាយការណ៍តែតម្លៃណា ដែលមានតម្លៃ ៩% ទាបជាង ២៥% ដែលជាតម្លៃមានសុពលភាពបែបស្ថិតិ។ របាយការណ៍នេះដាក់បញ្ចូលតម្លៃប៉ាន់ប្រមាណទាំងអស់ ដោយមានរួមបញ្ចូលតម្លៃ ៩% ដើម្បីចង្អុលបង្ហាញអំពីភាពត្រឹមត្រូវបែបស្ថិតិដល់តម្លៃប៉ាន់ប្រមាណ។

តំបន់នេសាទ	ចំនួនគ្រួសារ						
	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ
ឆ្នេរ	៤៥	៤៥	៤៥	៤៥	៤៥	៤៥	
ទន្លេសាប	២៨៨	១៩៤	២៩៩	៣០០	២៩៩	២១៧	១០៩
ទំនាបលិចទឹក	២៥៥	២៥៨	២៥៣	២៥៧	២៥៤	២៤៦	
ខ្ពង់រាប	១៥៩	១៤៩	១៥០	១៥១	១៥១	១៤២	
ភ្នំ	៩០	៨៩	៩០	៩០	៩១	៧៤	៤៥
សរុប	៨៣៧	៨៣៥	៨៣៧	៨៤៣	៨៤០	៧២៤	១៥៤

តំបន់នេសាទ	គ្រួសារគោលដៅ ដែលត្រូវបានសម្ភាស (%)						
	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ
ឆ្នេរ	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	
ទន្លេសាប	៩៦	៩៨	៩៩,៧	១០០	៩៩,៧	៩០,៤	១៤៥,៣
ទំនាបលិចទឹក	១០០	១០១,២	៩៩,២	១០០,៨	៩៩,៦	៩៦,៥	
ខ្ពង់រាប	១០៦	៩៩,៣	១០០	១០០,៧	១០០,៧	៩៤,៧	
ភ្នំ	១០០%	៩៨,៩	១០០	១០០	១០១,១	៨២,២	១០០
សរុប	៩៩,៦	៩៩,៤	៩៩,៦	១០០,៤	១០០	៩២,៨	១២៨,៣

ក្រាហ្វិកទី១. ភូមិដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដោយចៃដន្យ គ្របដណ្តប់ដោយ CAS ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០២៣

ភូមិគោលដៅសម្រាប់ CAS ក្នុងកំឡុងឆ្នាំ២០២៣ បង្ហាញក្នុងក្រាហ្វិកទី១។ របាយការណ៍បែងចែកភូមិ ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដោយចៃដន្យ និងតំបន់នេសាទ មិនស្របតាមការបែងចែកខេត្តតាមអធិការដ្ឋានផលជលទេ ប៉ុន្តែការបែងចែកនេះផ្អែកទៅតាមលក្ខណៈនេសាទនៃភូមិទាំងនោះ។ ខុសពីអ្វីការអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០២២ កំណត់ត្រាសម្ភាសនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងតំបន់ភ្នំ ដើម្បីបំពេញបន្ថែមកំណត់ត្រាសម្ភាសពីខេត្តត្បូងឃ្មុំ។ ដូចគ្នានេះដែរ ខេត្តរតនគិរីត្រូវបានដាក់រួមបញ្ចូលទៅក្នុងតំបន់ខ្ពង់រាប និងខេត្តកំពង់ចាមត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងតំបន់ទំនាបលិចទឹកដោយសារការកែសម្រួលនេះធ្វើឡើងដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងអោយកាន់តែច្បាស់អំពីទីជម្រកនៃដែននេសាទ ដែលមានតាមតំបន់នេសាទ និងប្រភេទនៃនេសាទ។

ភាពខុសគ្នា តាមរដូវសម្រាប់សូចនាករផ្សេងៗគ្នាបានបង្ហាញក្នុងតារាងទី២ ជាមួយនឹងផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃខ្ពស់បំផុតមាននៅខែមិថុនា នៅគ្រប់តំបន់នេសាទទាំងអស់ លើកលែងតែគ្រួសារតំបន់ឆ្នេរ។ លទ្ធផលនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីផលនេសាទពីជម្រកនេសាទគោលដៅ ដែលទទួលបានផលប៉ះពាល់ដោយលក្ខខណ្ឌគ្រោះរាំងស្ងួត។ សមាមាត្រនៃគ្រួសារនេសាទមានខ្ពស់បំផុតនៅចន្លោះខែសីហាដល់ខែតុលា ប៉ុន្តែសមាមាត្រនៃគ្រួសារនេសាទនៅតំបន់ភ្នំ មានកម្រិតខ្ពស់បំផុត នៅខែវិច្ឆិកា និងខែធ្នូ។ ជារួម គ្រួសារនៅតំបន់ខ្ពង់រាបមានសមាមាត្រនៃគ្រួសារនេសាទសកម្មខ្ពស់បំផុត (៧២,៨%)។ សមត្ថភាពចាប់មាននិន្នាការកើនឡើងខ្ពស់ក្នុងខែកក្កដាដល់ខែតុលា។ ប៉ុន្តែកង្វះទិន្នន័យនៅមុនខែមិថុនាធ្វើឱ្យពិបាកក្នុងការបកស្រាយការប្រែប្រួលនេះ។ ទិន្នន័យទាំងនេះមិនបានកំណត់ច្បាស់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងការប្រែប្រួលអំពីលំហូរ ឬទឹកជំនន់តាមរដូវឡើយ។ សមត្ថភាពចាប់សម្រាប់បឹងទន្លេសាប គឺខ្ពស់ខ្លាំងនៅខែធ្នូ ប៉ុន្តែលទ្ធផលនេះតំណាងអោយតែភូមិដែលបានសម្ភាសចំនួន៥ប៉ុណ្ណោះ។

តារាងទី២. គ្រួសារនេសាទសកម្ម ថ្ងៃធ្វើនេសាទប្រចាំខែ និងផលនេសាទតាមគ្រួសារ (គ.ក្រ) ប្រចាំខែ ជាមធ្យម តាមតំបន់នេសាទនីមួយៗ

សមាមាត្រនៃគ្រួសារនេសាទសកម្ម(%)								
តំបន់នេសាទ	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ	២០២៣
ឆ្នេរ	២២,២	៤៨,៩	៥១,១	៥៣,៣	៤៨,៩	៥៣,៣		៤៦,៣
ទំនាបលិចទឹក	៣០,២	៤៣,៦	៥១	៥៨	៥៦,៧	៥៤,៣		៤៨,៩
ខ្ពង់រាប	៤៥,៩	៦៣,៨	៨២	៨៦,៨	៨៦,១	៧៣,៩		៧២,៨
ទន្លេសាប	៤៥,៨	៥១,៤	៥១,៨	៧១,៧	៧៥,៦	៦០,៣	៧៤,៨	៦០,៥
ភ្នំ	៣៨,៩	៥១,៧	៦១,១	៦៤,៤	៦៨,១	៨៥,១	៨២,២	៦២,៦
សរុប	៣៩,១	៥១,១	៥៧,៩	៦៨,៤	៦៩,៥	៦៣	៧៦,៨	៥៨,៧

ផលនេសាទតាមគ្រួសារប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យម								
តំបន់នេសាទ	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ	២០២៣
ឆ្នេរ	២,៣២	២,៦១	២,០៥	២,២៤	២,៤៦	២,៣៦		២,៣៤
ទំនាបលិចទឹក	៣,៣១	៣,១៥	៣,០២	៣,៣០	២,២៩	២,៥២		២,៩០
ខ្ពង់រាប	៦,០៧	៤,១១	៤,១៦	២,៩០	៣,១៦	២,៤២		៣,៦៤
ទន្លេសាប	៦,២៣	៥,៦៤	៤,៤៤	៤,៩៥	៥,៤០	៤,៣២	៤,៨៧	៥,១៣
ភ្នំ	៥,៤៧	២,៨០	៤,១៧	៤,៣៨	៣,៩១	៣,៥២	២,១៤	៣,៧៨
សរុប	៥,៣១	៤,១៨	៣,៨៥	៣,៨៩	៣,៨៧	៣,១៦	៤,០៧	៣,៩៧

ថ្ងៃធ្វើនេសាទតាមគ្រួសារប្រចាំខែជាមធ្យម								
តំបន់នេសាទ	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ	២០២៣
ឆ្នេរ	១២,៦	១១,៧	១៤,៦	១៣	១៦,១	១៤,៨		១៣,៩
ទំនាបលិចទឹក	១៦,៩	១៣	១៤,១	១២,៨	១៣,៥	១៥,១		១៤
ខ្ពង់រាប	២០,៨	១៦,៩	១៧,៥	១៤,៩	១៦,១	១៤		១៦,៤
ទន្លេសាប	១៥,៥	១៦,៣	១៦,៧	១៦,៨	១៩,២	១៦,៣	២៤,៥	១៧,៦
ភ្នំ	១៦,១	១៦	១៨,៣	១៧,១	១៨,១	១៨,៩	១៣,៨	១៧,២
សរុប	១៧	១៥,៣	១៥,២	១៥,២	១៦,៩	១៥,៧	២១,៤	១៦,២

ផលនេសាទតាមគ្រួសារប្រចាំខែជាមធ្យម (គ.ក្រ)								
តំបន់នេសាទ	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ	2023
ឆ្នេរ	២៩,៣	៣០,៧	២៩,៩	២៩,២	៣៩,៥	៣៤,៨		៣២,៦
ទំនាបលិចទឹក	៥៥,៩	៤០,៩	៤២,៤	៤២,២	៣០,៩	៣៨		៤០,៧
ខ្ពង់រាប	១២៦,២	៦៩,៦	៧២,៦	៤៣,២	៥០,៨	៣៤		៥៩,៧
ទន្លេសាប	៩៦,៨	៩១,៨	៧៤,២	៨៣,២	១០៣,៦	៧០,៣	១១៩,៦	៩០,៤
ភ្នំ	៨៨,២	៤៤,៧	៧៦,៥	៧៤,៨	៧០,៧	៦៦,៣	២៩,៥	៦៥
សរុប	៩០,២	៦៣,៩	៦២,៧	៥៩,២	៦៥,១	៤៩,៦	៨៧	៦៤,៥

ផលនេសាទតាមគ្រួសារប្រចាំខែជាមធ្យម គឺមានការប្រែប្រួលតាមការនេសាទ និងសមត្ថភាពចាប់ក្នុងមួយខ្នាតនៃឯកតា (CPUE) ប៉ុន្តែផលនេសាទខ្ពស់ពីបន្តិច គឺមិនមានលទ្ធផលដូចបានរំពឹងទុកណាផ្សេងទៀតឡើយ។ គ្រួសារនៅតំបន់ទន្លេសាបមានផលនេសាទមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ និងថ្ងៃនេសាទសកម្មខ្ពស់បំផុត។ យ៉ាងណាមិញ គ្រួសារនៅតំបន់ខ្ពង់រាបមានថ្ងៃនេសាទប្រចាំខែជាមធ្យមខ្ពស់បំផុតនៅខែមិថុនា (២០,៨ថ្ងៃ)។ ចំនួនថ្ងៃនេសាទនេះមិនបានចាត់ទុកថាច្រើនសម្រាប់ចំនួនថ្ងៃនេសាទមធ្យមប្រចាំខែ ដែលខ្ពស់បំផុតសម្រាប់គ្រួសារនៅតំបន់ទន្លេសាបនៅក្នុងខែធ្នូនោះទេ ពីព្រោះវាមិនបានតំណាងអោយតំបន់ទន្លេសាបទាំងមូល។

ទិន្នន័យនេះ គឺត្រូវគ្នាទៅនឹងផលនេសាទ និងការរំពឹងផ្អែកលើការនេសាទដូចដែលបានរំពឹងទុក ដែលជាទូទៅសមត្ថភាពចាប់ និងទិន្នផលមានកម្រិតទាបសម្រាប់គ្រួសារនៅតំបន់ឆ្នេរនិងទំនាបលិចទឹក និងមានកម្លែងខ្ពស់ជាងសម្រាប់តំបន់ខ្ពង់រាបនិងទន្លេសាប។

ការប៉ាន់ប្រមាណសរុបផលនេសាទនៅក្នុងតារាងទី៣ ត្រូវបានយកចេញពីរបាយការណ៍ស្ថិតិប្រចាំខែ ដោយរបាយការណ៍នេះតំណាងឱ្យទិន្នន័យរយៈពេល ៧ខែ។ ប៉ុន្តែការប៉ាន់ប្រមាណក្នុងខែធ្នូ ដែលផ្អែកលើទិន្នន័យតែចំនួន៨ភូមិ គឺមិនត្រូវចាត់ទុកថាជាតំណាងឱ្យស្ថានភាពទាំងមូលបានត្រឹមត្រូវឡើយ។ ការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុបសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ ត្រូវបានគណនាដោយការបូកបន្ថែមសម្រាប់រយៈពេល១២ខែ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានទិន្នន័យជាមធ្យមនៃផលនេសាទនៅចន្លោះខែមិថុនាដល់ខែវិច្ឆិកា។

តារាងទី៣. ផលនេសាទប៉ាន់ប្រមាណសរុប (តោន) តាមតំបន់នេសាទ និងតាមខែនីមួយៗ

តំបន់នេសាទ	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ
ឆ្នេរ	៤៦៣	៩៥៨	១.០៨៣	៩៤៤	១.៥២៥	១.២៥៨	
ទំនាបលិចទឹក	១០.២២៣	១៣.០៩៤	១៣.៧៤២	១៤.៣៣៣	១០.៩៦៩	១៣.០៨៣	
ខ្ពង់រាប	៦.៥១៨	៥.៦៨៧	៦.៤៧១	៣.៩៨៧	៤.៨៧២	២.៧៥៣	
ទន្លេសាប	២១.៣៣១	២១.៦៧២	១៧.៥៨៣	២៤.៣៧៩	៣៦.៣៤៥	១៨.០២៧	៣៦.៤១១
ភ្នំ	៤.៥៣០	៣.១៧១	៧.០៣៥	៨.០៨៩	៧.២៦៨	៧.៩៦០	៣.៦៣៧
សរុប	៤៣.០៦៥	៤៤.៥៨២	៤៥.៩១៤	៥១.៧៣២	៦០.៩៧៩	៤៣.០៨១	៤០.០៤៨

តំបន់នេសាទ	សរុប ៦ខែ	ផលនេសាទប្រចាំខែជាមធ្យម (តោន)	សរុបឆ្នាំ២០២៣	%សរុប
ឆ្នេរ	៦.២៣១	១.០៣៩	១២.៤៦២	២,២
ទំនាបលិចទឹក	៧៥.៤៤៤	១២.៥៧៤	១៥០.៨៨៨	២៦,១
ខ្ពង់រាប	៣០.២៨៨	៥.០៤៨	៦០.៥៧៦	១០,៥
ទន្លេសាប	១៣៩.៣៣៧	២៣.២២៣	២៧៨.៦៧៤	៤៨,២
ភ្នំ	៣៨.០៥៣	៦.៣៤២	៧៦.១០៦	១៣,២
សរុប	២៨៩៣៥៣	៤៨.២២៦	៥៧៨.៧០៦	

ដោយសារតែទិន្នន័យគ្របដណ្តប់មិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងអំឡុងពេលនៃរដូវប្រាំង ផលនេសាទមធ្យមប្រចាំខែដែលត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុប គឺហាក់ដូចជាបានឡើងបើប្រៀបធៀបទៅនឹងទិន្នន័យឆ្នាំ២០២២ ដែលជាមធ្យមសម្រាប់ខែមេសាដល់ខែឧសភា គឺ៣៣.៣៥០តោន។ ផលនេសាទសរុបប៉ាន់ប្រមាណខ្ពស់បំផុតត្រូវបានគេសង្កេតឃើញនៅតំបន់ទន្លេសាប បន្ទាប់មកគឺតំបន់ទំនាបលិចទឹក រីឯតំបន់ខ្ពង់រាប និងតំបន់ភ្នំមានតម្លៃប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ខណៈដែលតំបន់ឆ្នេររួមចំណែកតិចតួចបំផុតត្រឹមតែ ២,២% ប៉ុណ្ណោះ ទៅនឹងផលនេសាទសរុប។

ការចូលរួមក្នុងការធ្វើនេសាទ (តារាងទី៤) បង្ហាញថា បុរសពេញវ័យមានការចូលរួមច្រើនក្នុងសកម្មភាពនេសាទរហូតដល់ ៨៥% នៃសកម្មភាពនេសាទ។ ការចូលរួមស្ត្រីពេញវ័យមានការចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់បើប្រៀបធៀបទៅនឹងបុរស ប៉ុន្តែវាមានកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៅក្នុងតំបន់បឹងទន្លេសាប (១៥,១%) បន្ទាប់មកតំបន់ទំនាបលិចទឹក (១១,២%)។ តំបន់នេសាទផ្សេងទៀត ការចូលរួមដោយស្ត្រីពេញវ័យ គឺប្រហាក់ប្រហែលគ្នា នៅចន្លោះពី៧-៨%។ ក្មេងប្រុសមានកម្រិតនៃការចូលរួមខ្ពស់ជាងបន្តិចបើធៀបនឹងក្មេងស្រី ដែលមាន ៤,១% សម្រាប់ក្មេងប្រុស និង០,៧% សម្រាប់ក្មេងស្រី ក៏ប៉ុន្តែភាគរយទាំងក្មេងប្រុស និងក្មេងស្រី គឺទាបជាងការចូលរួមរបស់អ្នកនេសាទជាស្ត្រីពេញវ័យ។ ដោយឡែកទិន្នន័យអំពីចំនួនអ្នកនេសាទសរុបជាក់លាក់មិនអាចរកបាននៅឡើយ។

តារាងទី៤. សមាមាត្រនៃថ្ងៃធ្វើនេសាទ តាមសកម្មភាពនេសាទ^២ បង្ហាញពីទំនាក់ទំនងនឹងមនុស្សពេញវ័យ បុរស ស្ត្រី និងកុមារ

តំបន់នេសាទ	ស្ត្រីពេញវ័យ (%)	បុរសពេញវ័យ(%)	ក្មេងស្រី(%)	ក្មេងប្រុស(%)
ឆ្នេរ	៧,២	៥៩	០,៧	៤,១
ទំនាបលិចទឹក	១១,២	៩២,២	០,៦	១,៥
ខ្ពង់រាប	៧,៨	៧៤,២	០,៤	៣,១
ទន្លេសាប	១៥,១	៨៨,៣	០,៧	៤,១
ភ្នំ	៧,១	៩៤,៧	១,៨	២,៨
សរុប	១១,៣	៨៥,៨	០,៨	៣,១

ការចូលរួមអតិបរមា តាមភេទ និងក្រុមអាយុនីមួយៗ គឺ១០០% សម្រាប់តំបន់នេសាទនីមួយៗ ប្រសិនបើ ពួកគេធ្វើការនេសាទនៅគ្រប់ថ្ងៃនេសាទ នោះចំនួនសរុបសម្រាប់តំបន់នេសាទនីមួយៗអាចខ្ពស់ជាង ១០០%។

យោងតាមតារាងទី៥ ការប្រើប្រាស់ទូកសម្រាប់ធ្វើនេសាទខុសប្លែកគ្នាខ្លាំងនៅតាមតំបន់ ខេត្តតំបន់ឆ្នេរមាន សមាមាត្រទាបបំផុតនៃផលនេសាទដោយប្រើទូក ដោយជាង ៩២,១% នៃផលនេសាទបានមកពីការនេសាទមិនប្រើ ទូក បន្ទាប់មកតំបន់ភ្នំមាន ៦៦,៧% និងទំនាបលិចទឹក^៣ (៥៣,៥%) នៃផលនេសាទបានមកដោយប្រើទូក។ ទូកប្រើ ម៉ាស៊ីនបានរួមចំណែកខ្ពស់បំផុតដល់ផលនេសាទនៅតំបន់ទន្លេសាប ៧៤,១% និង៧១,៩% សម្រាប់តំបន់ខ្ពង់រាប នេះបង្ហាញពីការពឹងផ្អែកកាន់តែខ្លាំងលើកន្លែងនេសាទ ដែលស្ថិតនៅឆ្ងាយពីផ្ទះរបស់អ្នកនេសាទនៅក្នុងតំបន់ទាំងនេះ។ ក៏ប៉ុន្តែ ការនេសាទដោយទូកមានម៉ាស៊ីនបានអនុវត្តជាទូទៅនៅតាមតំបន់នេសាទទាំងអស់ ដែលមាន ៦០,២០% នៃ ផលនេសាទសរុប ខណៈដែលការនេសាទដោយមិនប្រើប្រាស់ទូកតំណាងឱ្យ ៣០,៩០%។

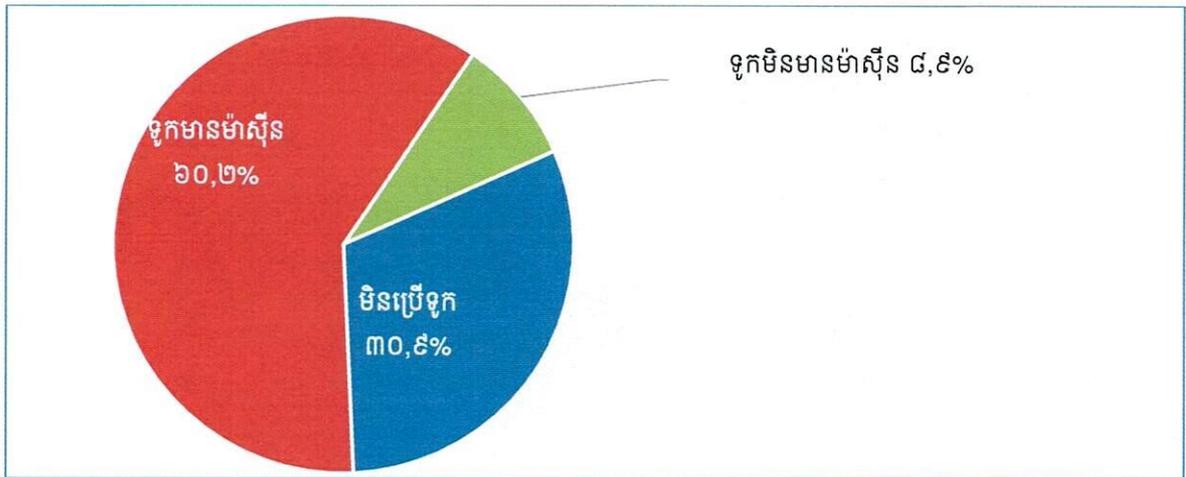
តារាងទី៥. ផលនេសាទ(គ.ក្រ) សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ ជាមួយសមាមាត្រនេសាទតាមប្រភេទទូកនិងតំបន់នេសាទនីមួយៗ

តំបន់នេសាទ	ផលនេសាទសរុប (គ.ក្រ)	មិនប្រើទូក(%)	ទូកមានម៉ាស៊ីន(%)	ទូកមិនមានម៉ាស៊ីន(%)
ឆ្នេរ	៦១៦,៧	៩២,១	២,៣	៥,៦
ទំនាបលិចទឹក	៣.៩៣៣,១	៥៣,៥	៣០	១៦,៥
ខ្ពង់រាប	៥.៩១២,៩	១៦,៥	៧១,៩	១១,៦
ទន្លេសាប	១៥.៤៤៣,៦	២០,២	៧៤,១	៥,៦
ភ្នំ	៣.៤៩៩	៦៦,៧	២២,៨	១០,៥
សរុប	២៩.៤០៥,៣	៣០,៩	៦០,២	៨,៩

^២ មិនមានចំនួនអ្នកនេសាទជាក់លាក់ ប៉ុន្តែការប៉ាន់ប្រមាណមួយចំនួនដោយផ្អែកលើការសម្ភាសន៍ជ្រើសរើសគ្រួសារ (HH) ទិន្នន័យនេះនឹងត្រូវបានវាយតម្លៃបន្ថែម ទៀតក្នុងកំឡុងឆ្នាំ២០២៣។

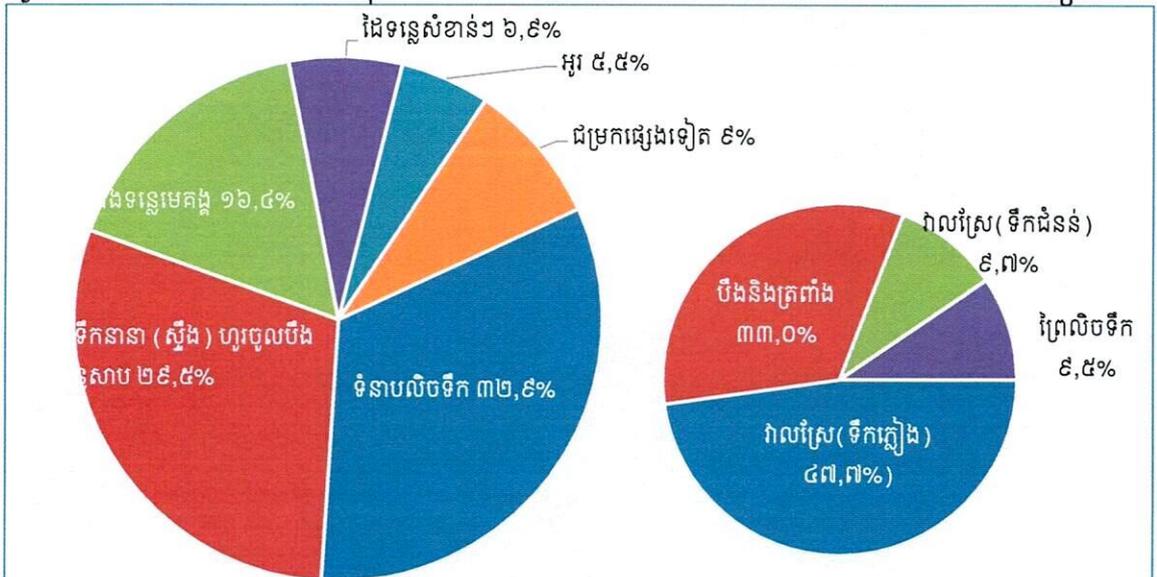
^៣ លទ្ធផលនេះគឺមិននឹកស្មានដល់ ហើយផ្ទុយទៅនឹងអ្វីដែលយើងរំពឹងទុកជាទូទៅ តែអាចបណ្តាលមកពីភាពលំអៀងនៅក្នុងសំណាក ដែលអ្នកនេសាទប្រើទូកមាន ម៉ាស៊ីន មិនត្រូវបានតំណាងឱ្យបានពេញលេញ។

សមាមាត្រសរុបដោយផ្អែកលើទម្ងន់ផលនេសាទជាមធ្យមតាមប្រភេទទូកចម្បងៗ និងតំបន់នេសាទ មិនមែន ជាផលនេសាទសរុប^៤។

ក្រាហ្វិកទី២. ការរួមចំណែកសរុបនៃប្រភេទទូកសំខាន់ៗ ទៅនឹងផលនេសាទសរុប

ទីជម្រកនេសាទសំខាន់ៗ ដូចមានបង្ហាញក្នុងក្រាហ្វិកទី៣ រួមមានតំបន់ទំនាបលិចទឹក ផ្លូវទឹកនានា(ស្ទឹង) ហូរចូលបឹងទន្លេសាប និងដងទន្លេមេតង្គនិងដៃសំខាន់ៗ។ ជម្រកសំខាន់ៗនៃតំបន់ទំនាបលិចទឹក គឺវាលស្រែរងទឹក ភ្លៀង (៤៧,៧%) ហើយបឹងនិងត្រពាំង (៣៣,០%)។ ការរួមចំណែកនៃតំបន់ព្រៃលិចទឹក (៩,៥%) ដែលប្រហែលជា តំបន់ព្រៃលិចទឹកទាំងនេះ គឺច្រើនស្ថិតក្នុងតំបន់ការពារ និងវាលស្រែទឹកជំនន់ (៩,៧%) មានកម្រិតទាប គឺអាចមកពី គ្រួសារនេសាទទំនងជាការលំបាកក្នុងការបែងចែកផ្សេងគ្នារវាងវាលស្រែទឹកជំនន់ និងវាលស្រែរងទឹកភ្លៀង។

ក្រាហ្វិកទី៣. ការរួមចំណែកសរុបនៃជម្រកសំខាន់ៗ ទៅនឹងផលនេសាទសរុប រួមនឹងសមាមាត្រនៃផលនេសាទពី ជម្រកនៅតាមតំបន់ទំនាបលិចទឹក

⁴ លុះត្រាតែអ្នកប្រមូលទិន្នន័យបានបញ្ជាក់ជាក់លាក់ពីភាពខុសគ្នារវាងស្រែស្រោចស្រព និងស្រែរងរបបទឹកភ្លៀង អ្នកឆ្លើយតបសំនួរភាគច្រើន ចាត់ទុកប្រភេទជម្រកទាំងពីរនេះជាជម្រកដូចគ្នា

តារាងទី៦. សមាមាត្រ និងផលនេសាទតាមទីជម្រក សម្រាប់ផលនេសាទដែលបានមកតែ១ទីជម្រកតាមតំបន់នេសាទ

ប្រភេទទីជម្រកនេសាទ	តំបន់ឆ្នេរ (%)	តំបន់ទំនាបលិចទឹក (%)	តំបន់ខ្ពង់រាប (%)	តំបន់ទន្លេសាប (%)	តំបន់ភ្នំ (%)	សរុប (%)
ផ្លូវទឹកនាហូរចូលបឹងទន្លេសាប		១១,៧		៥១,៩	០,១	២៩,៥
ដងទន្លេមេគង្គ		១៣,៩	៦៦		០,៩	១៦,៤
ទំនាបលិចទឹក៖ វាលស្រែ (ទឹកភ្លៀង)	៤៨,៣	២៤,១	២,៥	១៤	៣៩,១	១៦,៤
ទំនាបលិចទឹក៖ បឹងនិងត្រពាំង	១៣,៧	១៨,៣	៣,៥	៨,៤	៣២,១	១៥,៧
ដៃទន្លេសំខាន់ៗ		៧	៩,៤	៣,៤	២២,៣	១០,៩
អូរ	០,៨	៥,៥	១៦,៧	១,៩	០,៥	៥,៥
ស្ទឹង	១៣	១,៣		៥,៦	២,៦	៣,៧
ទំនាបលិចទឹក៖ វាលស្រែ (ទឹកជំនន់)	៣,២	៤,៣	១,៣	៤,១	០,៤	៣,២
ទំនាបលិចទឹក៖ ព្រៃលិចទឹក		០,៨	០,១	៥,៦	០,១	៣,១
ប្រឡាយធារាសាស្ត្រ	១៦,៨	១០,២	០,៣	១,៦	០,៧	២,៦
អាងស្តុកទឹក	២,៣	១,៨	០,១	២,៧		១,៧
មិនមានបញ្ជាក់ទីជម្រក	១,៤	១		០,៧	១,១	០,៧
វាលភក់តាមរដូវកាល	០,៥	០,១		០,១		០,១
សរុប	៧៥៥,៩	៥.១៩៩,៣	៧.៨៣២,៦	១៩.៤៤៤	៤.៣៩៥,៧	៣៧.៦២៧.៥

រួមបញ្ចូលផលនេសាទសម្រាប់ថ្ងៃធ្វើនេសាទណា ដែលបាននេសាទពី ១ទីជម្រកប៉ុណ្ណោះ។

ភាពខុសគ្នារវាងតំបន់នេសាទ (តារាងទី៦) បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីធម្មជាតិនៃផលផល ក្នុងនោះការនេសាទតាមដងទន្លេមេគង្គមានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់គ្រួសារនៅតំបន់ខ្ពង់រាប បន្ទាប់មកគ្រួសារនៅតំបន់ទំនាបលិចទឹក។ វាលស្រែរងទឹកភ្លៀង គឺមានសារៈសំខាន់ដល់គ្រួសារនេសាទនៅគ្រប់តំបន់នេសាទទាំងអស់ ហើយទីជម្រកនេសាទនេះកាន់តែមានសារៈសំខាន់សម្រាប់គ្រួសារនៅតំបន់ភ្នំ និងតំបន់ឆ្នេរ ក៏ប៉ុន្តែបើពិនិត្យជារួមលើការរួមចំណែកនេះ វាលស្រែរងទឹកភ្លៀងមានតួនាទីសំខាន់ខ្លាំងសម្រាប់គ្រួសារនៅតំបន់ទន្លេសាប។ ដៃទន្លេសំខាន់ៗ នៅគ្រប់តំបន់នេសាទលើកលែងតែតំបន់ឆ្នេរក៏មានសារៈសំខាន់ផងដែរ ប៉ុន្តែមានការលំបាក^៥ ក្នុងការបែងចែកភាពខុសគ្នារវាងប្រភេទស្ទឹងផ្សេងៗគ្នា ជាពិសេសរវាងស្ទឹងនិងអូរ។

ទីជម្រក មិនមានបញ្ជាក់ទីជម្រក គឺមានបង្ហាញនូវគ្រប់ទីជម្រកទាំងអស់ លើកលែងតែតំបន់ខ្ពង់រាប ប៉ុន្តែកំណត់ត្រាអង្កេតមានតិចតួចបំផុត។

^៥ ស្ទឹងគឺជាផ្លូវទឹកតូចភ្ជាប់ទៅដៃទន្លេនិងទន្លេ ដែលមានទឹកជាប្រចាំ ហើយអូរជាផ្លូវទឹកតាមរដូវកាល។

ផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យមនៅតាមទីជម្រកនេសាទ តារាងទី៧ក គឺមានភាពខុសគ្នាខ្លាំងតាមប្រភេទនៃទីជម្រក និងតាមទីជម្រកដូចគ្នានៅតាមតំបន់នេសាទផ្សេងៗគ្នាផងដែរ។ ស្ទើរតែគ្រប់ទីជម្រកទាំងអស់ តំបន់ទន្លេសាបមានផលនេសាទមធ្យមប្រចាំថ្ងៃខ្ពស់ជាងគេបើធៀបនឹងតំបន់ផ្សេងទៀត។ លទ្ធផលអង្កេតនេះ បង្ហាញពីភាពខុសគ្នានៃផលិតភាពជាក់ស្តែងតាមតំបន់ និងភាពខុសគ្នានៃការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ដូចជាបរិមាណ ឬទំហំ។

តម្លៃដែលមានភាពត្រឹមត្រូវតាមបែបស្ថិតិទាប គឺតម្លៃនៃលំអៀងស្តង់ដារប្រៀបធៀប (ε%) ខ្ពស់ជាង ៣០% ដែលបានបង្ហាញជាអក្សរពណ៌ក្រហមចាស់ជាមួយនឹងផ្ទៃខាងក្រោយពណ៌ទឹកក្រូចស្រាល។ តម្លៃទាំងនេះ មិនអាចប្រើតំណាងតម្លៃពិតបានទេ ដោយសារភាពប្រែប្រួលទិន្នន័យខ្ពស់ និងដោយសារចំនួនការសង្កេតទាបពេក។ ជាការកត់សម្គាល់សម្រាប់ជម្រកមិនមានបញ្ជាក់ជាក់លាក់ ដែលតម្លៃ CPUe ជាមធ្យមស្ទើរតែទាំងអស់ខ្លះភាពត្រឹមត្រូវតាមន័យស្ថិតិ លើកលែងតែតំបន់ទំនាបលិចទឹកប៉ុណ្ណោះ។ កត្តានេះបណ្តាលមកពីទីជម្រកមិនមានបញ្ជាក់ជាក់លាក់មានរួមបញ្ចូលទីជម្រកច្រើនជាងមួយ ជាមួយនឹងលក្ខណៈនេសាទចម្រុះខ្លាំង។

សារៈសំខាន់នៃផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃ គឺផ្តល់នូវចំណុចប្រៀបធៀបមួយរវាងឆ្នាំផ្សេងគ្នា ដើម្បីវាយតម្លៃថាតើផលនេសាទក្នុងឆ្នាំផ្សេងទៀតមានតម្លៃខុសគ្នា ជាជំនួយក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណទិន្នផលសរុបដោយផ្អែកលើផលនេសាទមធ្យមតាមគ្រួសារ និងសម្រាប់វាយតម្លៃពីសារៈសំខាន់នៃជម្រកនេសាទសំខាន់ៗលើផលិតភាពសរុបតាមតំបន់នេសាទផ្សេងៗគ្នា។

តារាងទី៧ក. ផលនេសាទមធ្យមតាមគ្រួសារប្រចាំថ្ងៃ (គ.ក្រ/ថ្ងៃ) តាមជម្រកនេសាទ និងតំបន់នេសាទនីមួយៗ

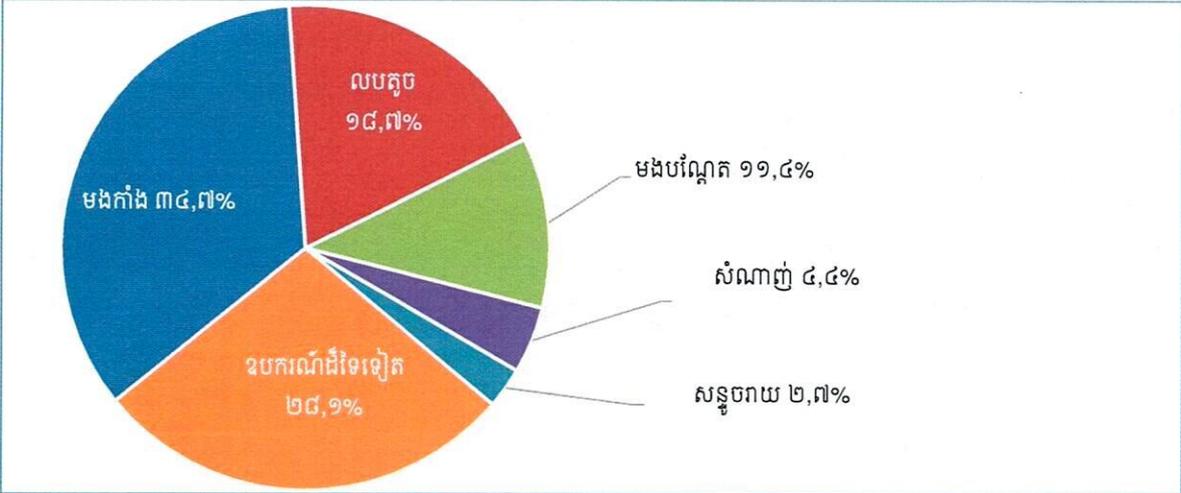
ជម្រកនេសាទ	តំបន់ឆ្នេរ	ទំនាបលិចទឹក	តំបន់ខ្ពង់រាប	ទន្លេសាប	តំបន់ភ្នំ	សរុប
ផ្លូវទឹកនាហូរចូលបឹងទន្លេសាប		៣,២		១០,១	១,៦	៩,១
ទំនាបលិចទឹក:ព្រៃលិចទឹក		២,៧	២	១០,១	១,៣	៨,៩
ដៃទន្លេសំខាន់ៗ		៣,៩	៨,៣	១១,៩	៧,៧	៧,៦
ទីជម្រកមិនមានបញ្ជាក់ជាក់លាក់	២	២		៨,៦	៣៤,៥	៥,៣
ជងទន្លេមេគង្គ		៣,៨	៥,៥	០,៧	៤,៦	៥,២
ទំនាបលិចទឹក:វាលស្រែ(ទឹកជំនន់)	៦,៣	២,៩	២,៦	៥,៩	១,៩	៤,៥
អាងស្តុកទឹក	១,៥	៣,២	២,៧	៤,២		៣,៩
វាលភក់អចិន្ត្រៃយ៍		១,៤		៩,២		៣,៦
ទំនាបលិចទឹក:វាលស្រែ(ទឹកភ្លៀង)	៣,៥	២,៨	២,៣	៤,៥	៣,២	៣,៦
ទំនាបលិចទឹក:បឹងនិងត្រពាំង	២,៥	៣,៣	២,៣	៣,៨	៣,៩	៣,៥
ស្ទឹង	១,៩	៤,៦		៣,១	៤,៤	៣,១
អូរ	១	២,២	៣,៣	១,៦	៥,៣	២,៦
ប្រឡាយធារាសាស្ត្រ	១,៨	១,៩	១,៩	១,៧	២,២	១,៨
វាលភក់តាមរដូវកាល	២,៨	១,១		១,២		១,៣

តារាងទី៧ខ. សមាមាត្រនៃថ្ងៃធ្វើនេសាទតាមទីជម្រក តាមតំបន់នេសាទ

ជម្រកនេសាទ	តំបន់ឆ្នេរ	ទំនាបលិចទឹក	តំបន់ខ្ពង់រាប	ទន្លេសាប	តំបន់ភ្នំ	សរុប
ផ្លូវទឹកនាហូរចូលបឹងទន្លេសាប	-	១០,៧%	-	៣០,៧%	០,១%	១៥,៣%
ទំនាបលិចទឹក:ព្រៃលិចទឹក	-	០,៨%	០,២%	៣,៣%	០,៤%	១,៧%
ដៃទន្លេសំខាន់ៗ	-	៥,២%	៥,៣%	១,៧%	១១,៦%	៤,៣%
ទីជម្រកមិនមានបញ្ជាក់ជាក់លាក់	១,៧%	១,៤%	-	០,៥%	០,១%	០,៦%
ដងទន្លេមេគង្គ	-	១០,៧%	៥៥,៥%	០,១%	០,៨%	១៤,៨%
ទំនាបលិចទឹក:វាលស្រែ(ទឹកជំនន់)	១,៣%	៤,៣%	២,៤%	៤,២%	០,៩%	៣,៤%
អាងស្តុកទឹក	៣,៩%	១,៦%	០,២%	៣,៨%	-	២,១%
វាលភក់អចិន្ត្រៃយ៍	-	០,៣%	-	០,១%	-	០,១%
ទំនាបលិចទឹក:វាលស្រែ(ទឹកភ្លៀង)	៣៥,៧%	២៤,៩%	៥%	១៨,៦%	៤៩,១%	២០,៧%
ទំនាបលិចទឹក:បឹងនិងត្រពាំង	១៣,៩%	១៦,២%	៧%	១៣,១%	៣២,៩%	១៤,៦%
ស្ទឹង	១៧,៤%	០,៨%	០,០%	១០,៨%	២,៤%	៥,៦%
អូរ	២,២%	៧,២%	២៣,៧%	៧,៣%	០,៤%	១០%
ប្រឡាយធារាសាស្ត្រ	២៣,៥%	១៥,៤%	០,៨%	៥,៥%	១,៣%	៦,៦%
វាលភក់តាមរដូវកាល	០,៤%	០,៣%	-	០,៣%	-	០,២%

ទន្ទឹមនឹងនេះ សមាមាត្រនៃសមត្ថភាពចាប់សម្រាប់ទីជម្រកនេសាទតាមតំបន់នេសាទ (តារាងទី៧ខ) ផ្តល់នូវព័ត៌មានលម្អិតអំពីចំនួនមធ្យមនៃគ្រួសារទៅនេសាទ និងថ្ងៃធ្វើនេសាទជាមធ្យម។

ឧបករណ៍នេសាទសំខាន់បំផុត ដោយផ្អែកលើការរួមចំណែកតាមឧបករណ៍ទាំងនោះទៅនឹងផលនេសាទ (ក្រាហ្វិកទី៤) គឺមងកាំង (៣៤,៧%) លប (១៨,៧%) មងបណ្តែត (១១,៤%) អូន (៣,៩%) និងសំណាញ់ (៤,៤%)។ ភាពខុសគ្នានៅក្នុងការរួមចំណែកតាមឧបករណ៍នេសាទ ឧ. ការប្រើសំណាញ់មានការថយចុះចាប់ពីឆ្នាំ២០២២ទំនងជាដោយសារតែទិន្នន័យឆ្នាំ២០២៣ មិនបានគ្របដណ្តប់នៅអំឡុងពេលរដូវប្រាំង។ ឧបករណ៍ដែលមិនបានបញ្ជាក់ជាក់លាក់បានរួមចំណែក ៦,៨% នៃផលនេសាទសរុប។

ក្រាហ្វិកទី៤. ការរួមចំណែកនៃឧបករណ៍នេសាទទៅផលនេសាទប៉ាន់ប្រមាណសរុប

ស្រដៀងគ្នាទៅនឹងសារៈសំខាន់នៃទីជម្រកផ្សេងៗគ្នា សារៈសំខាន់នៃការរួមចំណែកនៃឧបករណ៍នេសាទទៅនឹងផលនេសាទដែលបានរាយការណ៍ ភាគច្រើនបង្ហាញពីលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នានៃតំបន់នេសាទ (តារាងទី៨)។ មកកាំងមានសារៈសំខាន់បំផុត (ប្រើច្រើន) សម្រាប់តំបន់ខ្ពស់រាប ហើយមកបណ្តែតមានសារៈសំខាន់ជាងគេសម្រាប់តំបន់ទំនាបលិចទឹក។ លបជាឧបករណ៍នេសាទមានសារៈសំខាន់នៅតាមតំបន់នេសាទទាំងអស់ ប៉ុន្តែបានរួមចំណែកខ្ពស់ជាងគេដល់ផលនេសាទនៅតំបន់ទន្លេសាបនិងតំបន់ឆ្នេរ ដោយលបតូចសំខាន់ខ្លាំង (ប្រើប្រាស់) ជាងលបធំ។ ឧបករណ៍ផ្សេងៗទៀត ដែលមិនមានបញ្ជាក់ប្រភេទឧបករណ៍ ត្រូវបានរកឃើញនៅតាមតំបន់នេសាទទាំងអស់ និងបានរួមចំណែក ៩,៤% នៃផលនេសាទសរុប ប៉ុន្តែការរួមចំណែកដល់ផលនេសាទគឺមានជាទូទៅសម្រាប់តំបន់ភ្នំ។

តារាងទី៨. សមាមាត្រនៃផលនេសាទតាមឧបករណ៍ និងតំបន់នេសាទ សម្រាប់ថ្ងៃនេសាទប្រើ១ឧបករណ៍

ឧបករណ៍នេសាទ	តំបន់ឆ្នេរ	ទំនាបលិចទឹក	តំបន់ខ្ពស់រាប	ទន្លេសាប	តំបន់ភ្នំ	សរុប
មកកាំង	៣៤,៤%	២១,៨%	៧១,៩%	២៧,៩%	១៧,៥%	៣៤,៧%
លប (តូច)	១៧,២%	១១,១%	៦,៣%	២៦,២%	១០,៥%	១៨,៧%
មកបណ្តែត	១០,២%	២៩,៩%	១០,១%	៨,៦%	១,៥%	១១,៤%
ឧបករណ៍មិនមានបញ្ជាក់	២,៨%	១,៨%	៣,៤%	១០,១%	៣៤%	៩,៤%
សំណាញ់	៣,៩%	៨,១%	១,៦%	៣,៤%	១១,៥%	៤,៤%
អ៊ុន	០,០%	២%	០,០%	៦,៤%	០,៤%	៣,៩%
ចាប់ដោយដៃ	២០,៣%	៤,៦%	០,២%	៤,២%	៤,១%	៣,៨%
សន្ទូចបង្ក្ក/បង្កង/វាត់	១,៣%	៣%	៣,៤%	២,៥%	២,៤%	២,៧%
លប (ធំ)	០,៣%	១,៣%	០,៦%	៣,៣%	៣,៣%	២,៤%
សន្ទូច	០,៥%	១,៣%	០,៥%	៣,៥%	០,០%	២,៣%
ថ្មង	០,០%	០,១%	០,០%	២,៦%	០,០%	១,៤%
សែយ៉ិន	២,៥%	៦,១%	០,០%	០,២%	២,៦%	១,៣%
ស្នៀ/សម/ច្បូក	៣,២%	៥%	០,០%	០,៣%	០,៣%	១%
សន្ទូចរាយ	០,០%	១,២%	២%	០,៧%	០,៥%	១%
ផ្ទុក	០,០%	០,១%	០,០%	០,០%	១០,៨%	០,៩%
មូប	០,០%	១,១%	០,០%	០,០%	០,០%	០,២%
ឈើប	២,៥%	០,០%	០,០%	០,១%	០,២%	០,២%
អ៊ុនអូសគូ	០,៥%	០,៨%	០,០%	០,០%	០,០%	០,១%
សំណាញ់	០,២%	០,៥%	០,០%	០,០%	០,០%	០,១%
ឈ្មាង	០,០%	០,១%	០,០%	០,០%	០,០%	០,០៣%
ដាយ	០,០%	០,១%	០,០%	០,០%	០,០%	០,០២%
ស្នា និងកាំភ្លើង	០.3%	០,០%	០,០%	០,០%	០,១%	០,០២%

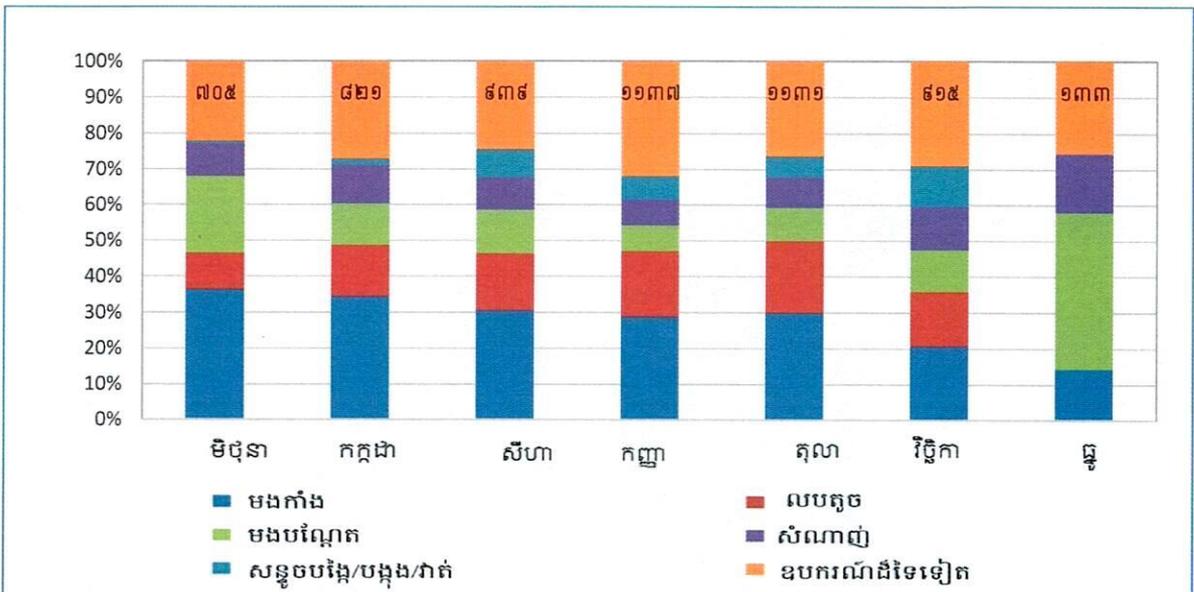
ឧបករណ៍នេសាទ	តំបន់ឆ្នេរ	ទំនាបលិចទឹក	តំបន់ខ្ពង់រាប	ទន្លេសាប	តំបន់ភ្នំ	សរុប
អង្រ្កត	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,២%	0,0២%
ប៉ោង	0,0%	0,0%	0,១%	0,0%	0,0%	0,0១%
ឈូក	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,១%	0,0១%
ចាន់	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,00៣%
ផលនេសាទចាប់ដោយ ១ឧបករណ៍	៥៨៦,៦	៣.៩៦៣,៣	៥.២០៨,៤	១៥.១១៩,៦	២.២៦២,១	២៧.១៤០

តារាងទី៧ រួមបញ្ចូលតែផលនេសាទ ដែលបានធ្វើនេសាទដោយប្រើ ០១ឧបករណ៍ ដូច្នេះផលនេសាទសរុប គឺខុសពីផលនេសាទតាមទីជម្រកនីមួយៗ។ ដូចបង្ហាញក្នុងតារាងទី៩ ជារួម ២៧,៩%នៃផលនេសាទ គឺបានមកពី ការនេសាទដោយប្រើឧបករណ៍ច្រើនក្នុងមួយថ្ងៃនេសាទ។ សមាមាត្រនៃផលនេសាទសម្រាប់ថ្ងៃនេសាទប្រើឧបករណ៍ ច្រើន គឺខ្ពស់បំផុតសម្រាប់គ្រួសារនៅតំបន់ភ្នំ(៤៨,៥%) បន្ទាប់មកតំបន់ខ្ពង់រាប(៣៣,៥%)។

តារាងទី៩. សមាមាត្រនៃផលនេសាទពីថ្ងៃនេសាទដោយប្រើឧបករណ៍ច្រើនប្រភេទ

ឧបករណ៍នេសាទ	តំបន់ឆ្នេរ	ទំនាបលិច ទឹក	តំបន់ ខ្ពង់រាប	ទន្លេសាប	តំបន់ភ្នំ	សរុប
ឧបករណ៍ច្រើនប្រភេទ	២២,៤%	២៣,៨%	៣៣,៥%	២២,២%	៤៨,៥%	២៧,៩%
ផលនេសាទបានពីពហុឧបករណ៍	១៦៩,៣	១.២៣៦	២.៦២៤,២	៤.៣២៤,៤	២.១៣៣,៦	១០.៤៨៧,៥

ការប្រើប្រាស់ចំនួនថ្ងៃនេសាទ ជំនួសឱ្យផលនេសាទ ធ្វើឱ្យមានភាពខុសប្លែកគ្នាមួយចំនួនសម្រាប់សារៈសំខាន់ នៃឧបករណ៍នេសាទ។ ឧបករណ៍នេសាទដែលមាន CPU ខ្ពស់ជាងគេ ដូចជាអ្នក អាចមានភាគរយខ្ពស់នៃផលនេសាទ ប៉ុន្តែសមាមាត្រនៃសមត្ថភាពចាប់ទាបជាង។

ក្រាហ្វិកទី៥. ការរួមចំណែកនៃសមត្ថភាពចាប់ប្រចាំខែ (ថ្ងៃនេសាទ) សម្រាប់ប្រភេទឧបករណ៍ដែលគេនិយមប្រើ ប្រាស់ទាំង៥ តាមខែ និងចំនួនថ្ងៃនេសាទសរុប

តារាងទី១០. ផលនេសាទជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (គ.ក្រ) តាមឧបករណ៍និងតំបន់នេសាទ និងសមត្ថភាពចាប់សរុប(ថ្ងៃ)

ឧបករណ៍នេសាទ	តំបន់ឆ្នេរ	ទំនាបលិចទឹក	តំបន់ខ្ពង់រាប	ទន្លេសាប	តំបន់ភ្នំ	សរុប	សមត្ថភាពចាប់
មងកាំង	៣,៧	៣,៣	២,៧	៧,៥	៥,៧	៥,៥	១៧០១
លប (តូច)	២,៣	៣,២	៩,៩	៣,៨	៦,៥	៥,៦	៩០៨
មងបណ្តែត	១,៨	៣,៤	៣,៧	៣,៨	៧,១	៤,៣	៧១៥
សំណាញ់	១,៥	២,២	២,៧	២,១	២,០	២,២	៥៥៣
មិនមានបញ្ជាក់ ជាក់លាក់	២,៣	១,៩	៥,៧	៣,៩	៨,៨	៦,៤	៣៩៧
សន្ទូចបង្ក្រែ/បង្កង/ វាត់	៣,៨	២,៣	១,៦	១,៦	២,៨	២,២	៣៣៤
ចាប់ដោយដៃ	២,៦	២,៦	១,៨	៣,០	៤,៦	៣,៤	៣០៥
សែយ៉ិន	១,៧	២,២	២,៩		១,៩	២,២	១៥៧
សន្ទូច		២,៥	០,៧	១,១	៣,១	១,៧	១៦២
លប (ធំ)	១,០	៣,៨	៣,៣	៣,៦	៥,៨	៤,៩	១៣៣
សន្ទូចរាយ	២,៨	៣,០		១,១	៦,៥	៥,០	១២២
ស្នូរ	៣,២	២,០	១,៤		៤,៥	២,២	១២៣
អូន		៣,៦	១,៦		២៨,៦	១៧,៤	៦១
ឈើប	១,៩		០,៩	០,៥	២,៣	១,៧	២៦
ធុក		៣,០	៩,៨			៩,៥	២៦
ថ្មង		២,៦			២៤,១	២២,៩	១៧
អូនអូសតូ	២,៨	៤,៥				៤,៣	៨
ប៉ោង				០,៥		០,៥	៦
ឈ្មាង		១,៨			០,៥	១,១	៦
សំណាញ់ធំ	១,០	៥,៣				៤,៤	៥
ដាយ		១,៨				១,៨	៣
បូម		២១,៥			០,៧	១១,១	៤
ស្នា និងកាំភ្លើង	១,៥		១,៤			១,៤	៣
អង្រ្កត			១,៤			១,៤	៣
ចាន់				០,៤		០,៤	២
ឈ្នក់			២,៩			២,៩	១

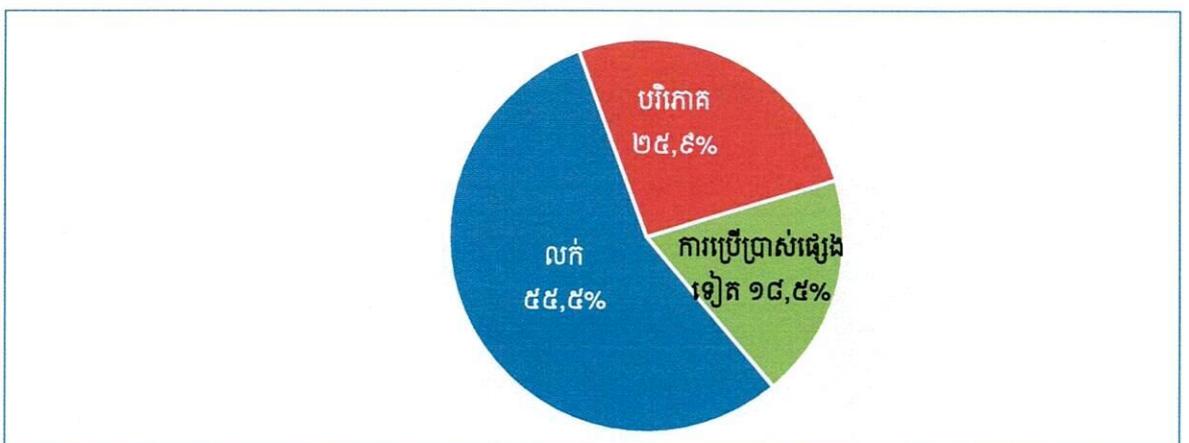
ឧបករណ៍នេសាទមួយចំនួន គឺត្រូវបានប្រើប្រាស់ខុសគ្នាទៅតាមរដូវកាល (ក្រាហ្វិកទី៥)។ ការប្រើប្រាស់សន្ទូចបង្ក្រែស្ទើរតែពុំមាននៅរដូវទឹកជំនន់ ខណៈដែលលបបានប្រើច្រើនជាងខ្លាំងក្នុងអំឡុងពេលទឹកជំនន់។ ឧបករណ៍សំណាញ់ត្រូវបានប្រើប្រាស់ពេញមួយឆ្នាំ ហើយឧបករណ៍នេះសកម្មខ្លាំងបំផុតនៅដើមក្នុងរដូវប្រាំង។ ជាការកត់សម្គាល់ទិន្នន័យសម្រាប់ខែធ្នូ តំណាងឱ្យតែភូមិតំបន់ភ្នំចំនួន៣ និងភូមិតំបន់ទន្លេសាបចំនួន៥ ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះលទ្ធផលអង្កេតនេះមិនអាចតំណាងដល់ផលផលទាំងមូលបានទេ។

ទិន្នន័យដែលមាន អាចធ្វើការគណនាផលនេសាទជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃតាមឧបករណ៍នេសាទ ឬ CPUE ដែលបង្ហាញក្នុងតារាងទី១០ ក៏ដូចជាចំនួនថ្ងៃនេសាទសរុប ដែលមានផលនេសាទធំជាងសូន្យ។ ឧបករណ៍នេសាទនៅក្នុងតារាងត្រូវបានតម្រៀបដោយផ្អែកលើសមត្ថភាពចាប់សរុប ជាមួយនឹងតម្លៃទាំងអស់សម្រាប់ CPUE។ សម្រាប់ការវាយតម្លៃពីភាពជាក់លាក់នៃស្ថិតិ ផ្ទៃខាងក្រោយពណ៌ទឹកក្រូច និងពុម្ពអក្សរពណ៌ក្រហមបង្ហាញពីតម្លៃ ៩% ខ្ពស់ជាង៣០%។ មានករណីលើកលែងមួយចំនួន ដូចជាលបតូចសម្រាប់ត្រួសារតំបន់ភ្នំជាដើម ឧបករណ៍នេះភាគច្រើនមាន CPUE មធ្យមខ្ពស់បំផុតសម្រាប់ត្រួសារនៅតំបន់ខ្ពង់រាប ឬតំបន់ទន្លេសាប។ ភាពខុសគ្នារវាងឧបករណ៍សម្រាប់តំបន់នេសាទដូចគ្នា គឺមានទំហំតូច។ មង គឺជាឧបករណ៍នៅមួយកន្លែងក្នុងការនេសាទត្រី ហើយជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់បំផុតមួយទាំងនៅក្នុងការនេសាទ និង CPUE។

ដូចបានបង្ហាញតារាងទី១១ ការលក់ត្រីមានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់តំបន់ទំនាបលិចទឹក មានចំនួន៤៦,១% និងតំបន់ទន្លេសាប៧២,០% នៃផលនេសាទ។ នៅតំបន់នេសាទភាគច្រើន ផលនេសាទច្រើនជាង ៣៥% ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងត្រួសារ លើកលែងតែតំបន់ទន្លេសាប ដែលមានត្រឹមតែ ១៦,៩% ប៉ុណ្ណោះ។ ការប្រើប្រាស់ផលនេសាទតាមត្រួសារភាគច្រើន គឺបរិភោគត្រី និង វារីសត្វស្រស់ (OAA)។ ផលនេសាទផ្សេងទៀត ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាចម្បងសម្រាប់ការកែច្នៃ និងប្រើប្រាស់នៅក្នុងវារីប្រកម្ម (ចញឹមក្រពើ)។ ការប្រើប្រាស់ផលនេសាទ គឺខ្ពស់ជាងគេនៅតំបន់ខ្ពង់រាប និងតំបន់ឆ្នេរ ខណៈដែលការប្រើប្រាស់មានទាបបំផុតនៅតំបន់ទន្លេសាប និងតំបន់ទំនាបលិចទឹក ដែលជាកន្លែងដែលអាចរកត្រីបានពេញមួយឆ្នាំ។

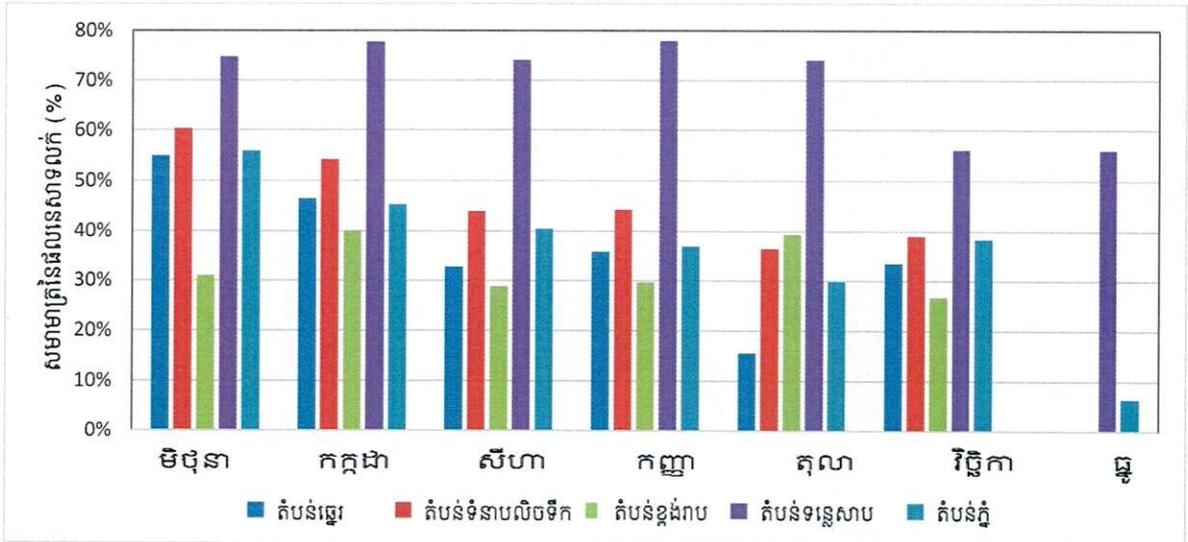
តារាងទី១១. ការប្រើប្រាស់ផលនេសាទតាមតំបន់នេសាទ គិតជាម្សៅនិងសមាមាត្រ

តំបន់នេសាទ	លក់ (គ.ក្រ)	%លក់	បរិភោគ (គ.ក្រ)	(%) បរិភោគ	ផ្សេងទៀត (គ.ក្រ)	%ផ្សេងទៀត
ឆ្នេរ	២៤៨,៨	៣២,៩%	៣០២,៨	៤០,១%	២០៤,៣	២៧,០%
ទំនាបលិចទឹក	២.៣៩៨	៤៦,១%	១.៨០៨,១	៣៤,៨%	៩៩៣,២	១៩,១%
ខ្ពង់រាប	២.៥៨៤,៦	៣៣,០%	២.៧៣៨,៣	៣៥,០%	២.៥០៩,៧	៣២,០%
ទន្លេសាប	១៣.៩៩៨,៤	៧២,០%	៣.២៨៥,៨	១៦,៩%	២.១៥៩,៨	១១,១%
ភ្នំ	១.៦៦៦,៧	៣៧,៩%	១.៦២៥,៦	៣៧,០%	១.១០៣,៥	២៥,១%
សរុប	២០.៨៩៦,៥	៥៥,៥%	៩.៧៦០,៦	២៥,៩%	៦.៩៧០,៤	១៨,៥%

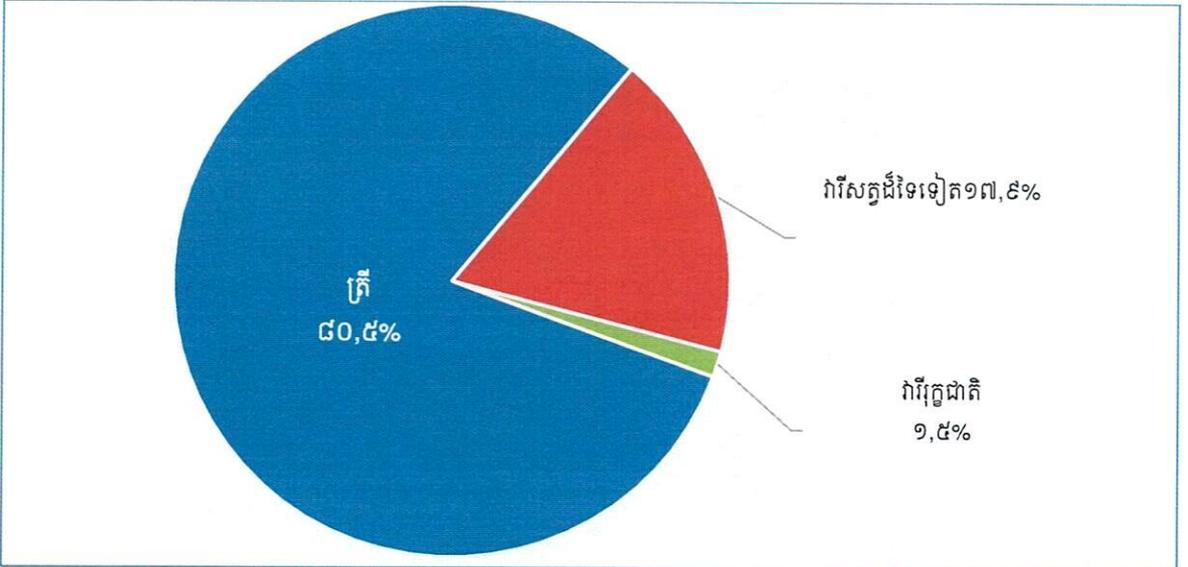
ក្រាហ្វិកទី៦. ការប្រើប្រាស់ផលនេសាទសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ តាមផ្នែកសំខាន់ៗ ដោយដាក់តំបន់នេសាទទាំងអស់រួមបញ្ចូលគ្នា

ការប្រើប្រាស់ផលនេសាទដោយដាក់តំបន់នេសាទទាំងអស់រួមបញ្ចូលគ្នា (ក្រាហ្វិកទី៦) បានបង្ហាញថា ផលនេសាទភាគច្រើនត្រូវបានលក់។ លទ្ធផលនេះ តំបន់ទន្លេសាប ដែលមានចំនួនត្រីលក់ខ្ពស់ជាងគេបំផុត រហូតដល់ប្រមាណជាង៥០% នៃផលនេសាទសរុប។ ដើម្បីយល់កាន់តែច្បាស់អំពីការប្រែប្រួលនៃសមាមាត្រត្រីដែលបានលក់ក្នុងចំណោមតំបន់នេសាទផ្សេងៗគ្នា និងក្នុងរយៈពេលពេញមួយឆ្នាំ ការវិភាគទិន្នន័យត្រីតែបែងចែកតំបន់នេសាទតាមខែ។

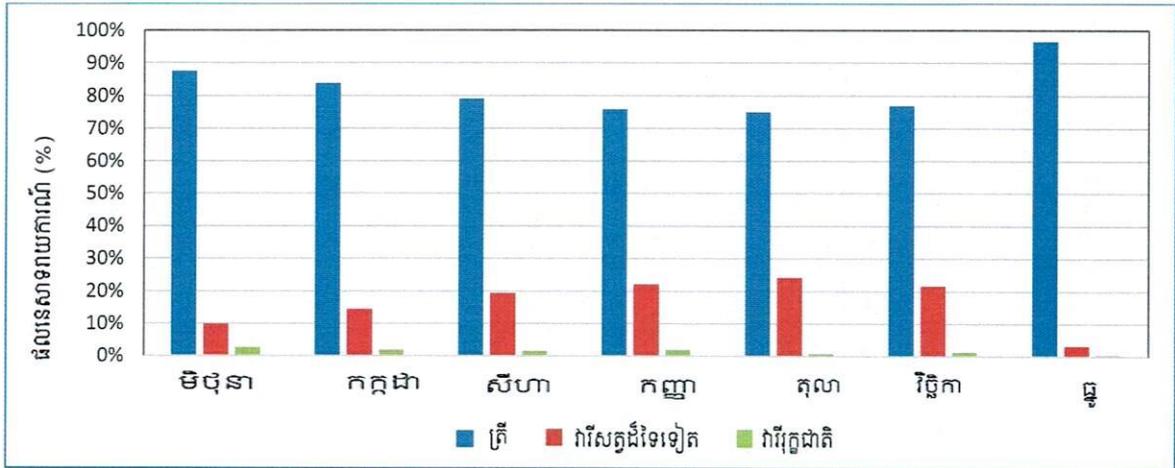
ក្រាហ្វិកទី៧. សមាមាត្ររួមប្រចាំខែនៃផលនេសាទ ដែលបានលក់ តាមតំបន់នេសាទ

ក្រាហ្វិកទី៧ បង្ហាញថា ការលក់ផលនេសាទជាទូទៅកើតមានខ្លាំងនៅដើមរដូវវស្សា។ យ៉ាងណាមិញ ចាប់ពីខែមិថុនា ដល់ខែវិច្ឆិកា សមាមាត្រនៃការលក់ផលនេសាទមានកម្រិតថេរ ប្រហាក់ប្រហែលគ្នានៅតាមតំបន់នេសាទភាគច្រើន។ តំបន់ទន្លេសាបមានសមាមាត្រនៃការលក់ផលនេសាទខ្ពស់បំផុត ខណៈតំបន់ខ្ពង់រាបមានកម្រិតទាបបំផុត។ ជាការកត់សម្គាល់ផងដែរ ការផ្គត់ផ្គង់ត្រីសម្រាប់តំបន់ខ្ពង់រាបក្នុងខែតុលា គឺស្ថិតខ្ពស់ជាងគេ។

ក្រាហ្វិកទី៨. ការរួមចំណែកនៃត្រីនិងវ៉ែសត្វដ៏ទៃទៀត ដល់ផលនេសាទសរុបសម្រាប់នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣

ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យដែលបង្ហាញក្នុងក្រាហ្វិកទី៧ ត្រីមានច្រើនលើសលប់នៃផលនេសាទ៨០,៥% ខណៈដែលវារីសត្វផ្សេងៗទៀត (OAA) រួមចំណែក ១៧,៩%។ ក្រាហ្វិកទី៩ បង្ហាញពីការប្រែប្រួលតាមខែ ការប្រែប្រួលនេះជាចម្បងដោយសារតែការកើនឡើងនៃការនេសាទ OAA នៅរដូវវស្សា នៅពេលដែលសមាមាត្រ OAA នៃផលនេសាទនតម្លៃខ្ពស់ជាង។ ជាការកត់សម្គាល់ ទិន្នន័យសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ មិនមានគ្របដណ្តប់សម្រាប់រដូវប្រាំងទេ (លើកលែងតែភូមិមួយចំនួនក្នុងខែធ្នូ) ការរកឃើញនេះស្របទៅនឹងការស្រាវជ្រាវពីមុន ដែលធ្វើឡើងដោយ IFRaDI ដោយផ្អែកលើការសិក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ផលនេសាទ បានបង្ហាញថា ជាមធ្យម OAA តំណាងឱ្យ តិចជាង ១០% នៃទិន្នផលនេសាទទឹកសាបសរុប ។

ក្រាហ្វិកទី៩. ផលនេសាទត្រីនិងវារីសត្វផ្សេងៗទៀត (គ.ក្រ) តាមខែនីមួយៗ

ប្រភេទ ផលនេសាទខ្ពស់ជាងគេទាំង២០ប្រភេទ បានបង្ហាញក្នុងតារាងទី១២ ដូចខាងក្រោម:

- ក្រុមប្រភេទ(រួមទាំង sp. និងប្រភេទ/ក្រុម nei⁶) តំណាងឱ្យ ២៤,០% នៃផលនេសាទសរុប
- ប្រភេទមិនមែនជាត្រីស្ថិតក្នុងប្រភេទកំពូលគេទាំង២០ គឺក្លាមស្រែ (*Somanniathelphusa* sp.) ត្រីល្អិតចម្រុះ កំពីសចម្រុះ វារីសត្វល្អិត និងខ្យង (*Pomacea canaliculate*)
- សរុបចំនួន ១៣៩ប្រភេទ និងក្រុមប្រភេទទាំងនោះ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងទិន្នន័យ។ ប្រភេទផលចាប់ដែលខ្ពស់ជាងគេ ២០ប្រភេទ បានតំណាងឱ្យស្ទើរតែ ៧៥% នៃផលនេសាទសរុប⁷។

តារាងទី១២. ទម្ងន់ សមាមាត្រនៃផលនេសាទ ប្រភេទនិងក្រុមប្រភេទផលនេសាទនៃប្រភេទផលចាប់ខ្ពស់ជាងគេទាំង២០ប្រភេទ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣

	ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	ឈ្មោះភាសាខ្មែរ	ផលនេសាទ (គ.ក្រ)	ការរួមចំណែកនៃផលនេសាទ	
				សមាមាត្រ	បូកយោង
១	<i>Puntioplites proctozysron</i>	ត្រីច្រកែង	៤.២៨៦,៤	១១,៤%	១១,៤%
២	<i>Somanniathelphusa</i> sp.	ក្លាមស្រែ	៣.១៣៤,១	៨,៣%	១៩,៧%

⁶ nei: គ្មានក្នុងក្រុមដទៃ (not elsewhere included)

⁷ ប្រភេទ ដែលស្ថិតក្នុងអំបូរត្រីរៀល (*Henicorhynchus* sp.) នៅពេលដាក់ប្រភេទទាំងអស់បញ្ចូលគ្នាធ្វើអោយក្រុមប្រភេទត្រីរៀល លំដាប់ទី៤ ឬប្រហែល ៧% នៃផលនេសាទសរុប។

៣	<i>Mixed small or juvenile fish</i>	ត្រីល្អិតចម្រុះ	២.៧៤៧	៧,៣%	២៧,០%
៤	<i>Channa striata</i>	ត្រីវីស/ផ្នែក	២.៤០៤,៣	៦,៤%	៣៣,៤%
៥	<i>Henicorhynchus siamensis</i>	ត្រីរៀលតុប	២.០៨៩,៥	៥,៦%	៣៩,០%
៦	<i>Anabas testudineus</i>	ត្រីក្រាញ់	១.៧៧៨,៧	៤,៧%	៤៣,៧%
៧	<i>Henicorhynchus lobatus</i>	ត្រីរៀលអង្កាម	១.៥៩៨,៦	៤,២%	៤៧,៩%
៨	<i>Hypsibarbus malcolmi</i>	ត្រីឆ្អិនមូល	១.៣៦១	៣,៦%	៥១,៦%
៩	<i>Barbonymus gonionotus</i>	ត្រីឆ្អិនប្រាក់	៩២៤,៣	២,៥%	៥៤,០%
១០	<i>Hemibagrus spilopterus</i>	ត្រីឆ្អឹង	៨៦២,៦	២,៣%	៥៦,៣%
១១	<i>Small mixed shrimps</i>	កំពឹសចម្រុះ	៨៦១,៨	២,៣%	៥៨,៦%
១២	<i>Mystus singaringan</i>	ត្រីកញ្ចុះបាយស	៧៤០,៤	២,០%	៦០,៦%
១៣	<i>Aquatic insects nei</i>	វារីសត្វល្អិត គ្មានក្នុង ក្រុមដទៃ	៧៣៨,៨	២,០%	៦២,៥%
១៤	<i>Mystus mysticetus</i>	ត្រីកញ្ចុះឆ្នុត	៧៣៤,៩	២,០%	៦៤,៥%
១៥	<i>Notopterus notopterus</i>	ត្រីស្លាត	៦៩១,៣	១,៨%	៦៦,៣%
១៦	<i>Trichopodus trichopterus</i>	ត្រីកំភ្លាញស្រែ	៦៥៨,៤	១,៧%	៦៨,១%
១៧	<i>Labiobarbus siamensis</i>	ត្រីអាចម៍កុក	៦៤៨,២	១,៧%	៦៩,៨%
១៨	<i>Osteochilus lini</i>	ត្រីក្រុស	៦៤៥,២	១,៧%	៧១,៥%
១៩	<i>Cyclocheilichthys enoplos</i>	ត្រីឆ្កោក	៦៤០,៩	១,៧%	៧៣,២%
២០	<i>Pomacea canaliculata</i>	ខ្យង	៦១០,៣	១,៦%	៧៤,៨%
	Other	ផ្សេងទៀត	៩.៤៧០,២៨	២៥,២%	
ផលនេសាទសរុប			៣៧.៦២៦,៨		

ភាពចម្រុះនៃប្រភេទ និងការរួមចំណែកទាបនៃក្រុមប្រភេទទាំងនោះនៅក្នុងផលនេសាទ បានផ្តល់នូវទំនុកចិត្តលើផលនេសាទ ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយឈ្មោះប្រភេទជាភាសាខ្មែរតាម។ ដោយឡែក ក្រុមប្រភេទដែលប្រមូលផ្តុំគ្នាខ្លាំង ឧ. ត្រីផ្សេងទៀតដែលមិនមានបញ្ជាក់ឈ្មោះប្រភេទជាក់លាក់ តំណាង ១១,៨% និងភាគច្រើនដោយសារការរួមចំណែក នៃត្រីល្អិតចម្រុះ (៧,៣%) កំពីសចម្រុះ (២,៣%) និងវារីសត្វល្អិត (២,០%)។ ការរួមចំណែកនៃត្រីផ្សេងទៀត មានត្រឹម ០,២% នៃផលនេសាទសរុប។

តារាងទី១៣. តម្លៃ (១០០០រៀល) សមាមាត្រតម្លៃ និងថ្លៃជាមធ្យមនៃប្រភេទកំពូលគេទាំង២០ សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣

	ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	ឈ្មោះភាសាខ្មែរ	តម្លៃ (១០០០រៀល)	%តម្លៃ	ថ្លៃ (រៀល)
1	<i>Puntioplites proctozysron</i>	ត្រីច្រកែង	១៣.៧៩២,៤	១២,០%	៦.៤២៥
2	<i>Channa striata</i>	ត្រីរឹស/ធ្នាក់	១២.២៧៦,៦	១០,៧%	១១.១០០
3	<i>Hemibagrus spilopterus</i>	ត្រីឆ្មាំង	៤.៩៦២,៨	៤,៣%	១០.៧០០
4	<i>Henicorhynchus siamensis</i>	ត្រីរៀលតុប	៤.៨៦០,៩	៤,២%	៦.៤៧៥
5	<i>Macragnathus siamensis</i>	ត្រីឆ្មុញ	៤.៤៦៩,៣	៣,៩%	១៤.១២៥
6	<i>Hypsibarbus malcolmi</i>	ត្រីឆ្អិនមូល	៤.៣៥១,៩	៣,៨%	៥.៦០០
7	<i>Somanniathelphusa sp.</i>	ក្តាមស្រែ	៤.២៨៧,៣	៣,៧%	២.៧៥០
8	<i>Mystus singaringan</i>	ត្រីកញ្ចុះបាយស	៤.១៧៥,៣	៣,៦%	៦.២០០
9	<i>Barbonymus gonionotus</i>	ត្រីឆ្អិនប្រាក់	៣.៧៩០,៣	៣,៣%	៨.២២៥
10	<i>Cyclocheilichthys enoplos</i>	ត្រីឆ្មោក	៣.៦៧៩,៥	៣,២%	១១.០៥០
11	<i>Mystus mysticetus</i>	ត្រីកញ្ចុះឆ្មុត	៣.៥៩៨,៥	៣,១%	៦.៨៥០
12	<i>Anabas testudineus</i>	ត្រីក្រាញ់	៣.៥៧១,១	៣,១%	៦.២២៥
13	<i>Mixed small or juvenile fish</i>	ត្រីល្អិតចម្រុះ	៣.៤៥៦,៩	៣,០%	៤.៦២៥
14	<i>Notopterus notopterus</i>	ត្រីស្លាត	៣.១៦០,៧	២,៨%	៦.៧២៥
15	<i>Henicorhynchus lobatus</i>	ត្រីរៀលអង្កាម	២.៣៧៨,៦	២,១%	៥.១២៥
16	<i>Osteochilus lini</i>	ត្រីក្រុស	១.៨១២,៧	១,៦%	៥.៦៥០
17	<i>Small mixed shrimps</i>	កំពីសចម្រុះ	១.៧៩៤,៩	១,៦%	៦.៣០០
18	<i>Aquatic insects nei</i>	វារីសត្វល្អិតគ្មានក្នុងក្រុមដទៃ	១.៤៥២,១	១,៣%	៣.២២៥
19	<i>Micronema sp.</i>	ត្រីកែស	១.៤២៧,៥	១,២%	១៥.១២៥
20	<i>Henicorhynchus lobatus</i>	ត្រីរៀលអង្កាម	២.៣៧៨,៦	២,១%	៥.១២៥
Other species		ប្រភេទផ្សេងទៀត	២៨.៧៤៤,៨៤	២៥,១%	
តម្លៃសរុប			១១៤.៤៧៨,៦		

ផលនេសាទតាមតម្លៃមានរួមបញ្ចូលក្នុងតារាងទី១៣ សម្រាប់ប្រភេទកំពូលគេទាំង ២០ តំណាងឱ្យជិត ៧៥% នៃតម្លៃសរុប ដែលបង្ហាញពីចំនួនប្រភេទដែលមានសារៈសំខាន់សេដ្ឋកិច្ច។ តម្លៃនេះ គឺផ្អែកលើតែតម្លៃលក់ជាក់ស្តែង នៅពេលដែលផលនេសាទមួយផ្នែកឬទាំងអស់ត្រូវបានលក់។

៣. ការពិភាក្សានិងអនុសាសន៍

៣.១ ការពិភាក្សា

ដោយសារជំនួយថវិការបស់សហភាពអឺរ៉ុបទម្លាក់យឺត ការចាប់ផ្តើមប្រមូលទិន្នន័យតាមដានផលនេសាទត្រូវបាន ពន្យារពេល បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០២២ ហើយការប្រមូលទិន្នន័យត្រូវបានអនុវត្តចាប់ពីខែមិថុនាដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៣ ជាមួយនឹងការសម្ភាសសំណាកត្រូវបានកាត់បន្ថយយ៉ាងច្រើនសម្រាប់ខែធ្នូ។ មិនមានការប្រមូលទិន្នន័យ ក្នុងរយៈពេល៥ខែដំបូងនៃឆ្នាំ២០២៣។ ជាលទ្ធផល សំណាកគំរូមិនអាចតំណាងបានត្រឹមត្រូវដល់ការប្រែប្រួលផល នេសាទតាមរដូវ។ ក៏ប៉ុន្តែ ដោយការរួមបញ្ចូលគំរូគ្រួសារក្នុងទំហំពេញលេញពីតំបន់ឆ្នេរ និងតំបន់ភ្នំ និងដោយមាន សំណាកភូមិ និងគ្រួសារខ្ពស់ជាងភូមិនៅតំបន់ផ្សេងទៀត ធ្វើឱ្យការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ មានការគ្របដណ្តប់ប្រសើរជាងការស្ទង់មតិឆ្នាំ២០២១ និងឆ្នាំ២០២២។ ទាំងចំនួនភូមិគោលដៅ និងចំនួនគ្រួសារ ដែលត្រូវបានសម្ភាសជារៀងរាល់ខែកើនឡើងទ្វេដង។

ការជ្រើសរើសសំណាកគំរូសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ គ្របដណ្តប់បានល្អនៅតាមតំបន់នេសាទទាំងអស់ ប៉ុន្តែមិនបាន តំណាងឱ្យត្រឹមត្រូវតាមរដូវកាល រួមទាំងភូមិមួយចំនួនក្នុងខេត្តរតនគិរី (ដែលគ្របដណ្តប់ផ្នែកខ្លះនៃដែនទឹកសម្រាប់ ដៃទន្លេសំខាន់ៗទាំងបីនៃទន្លេមេគង្គ)។ តំបន់ភ្នំត្រូវបានគ្របដណ្តប់ក្នុងខេត្តក្បួនឃុំ និងកំពង់ស្ពឺ ដែលមានភូមិគោល ដៅចំនួន៣។ ខេត្តកំពត ត្រូវបានយកជាតំណាងឱ្យការនេសាទនៅខេត្តកោះកុង និងខេត្តព្រះសីហនុផងដែរ។ ការ ប្រមូលទិន្នន័យឆ្នាំ២០២៣ មានភាពប្រសើរឡើងច្រើនជាងការប្រមូលទិន្នន័យឆ្នាំ២០២១-២០២២ ដោយទិន្នន័យ ដែលបានប្រមូល ផ្តល់នូវភាពតំណាងច្រើនជាង និងមានព័ត៌មានសម្រាប់ផលផលទឹកសាបទាំងមូល។ ទោះបីជាការ គ្របដណ្តប់តាមផ្នែកខ្លះមានលក្ខណៈល្អប្រសើរក៏ដោយ ក៏ការប្រមូលទិន្នន័យបានអនុវត្តក្នុងរយៈពេលខ្លីត្រឹម ៦ខែ ចាប់ពីខែមិថុនា ដល់ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣។ នេះមានន័យថា លទ្ធផលទទួលបានពីការអនុវត្តឆ្នាំ២០២៣ ទោះបីជា អាចតំណាងឱ្យនេសាទទឹកសាបទាំងមូលយ៉ាងណាក្តី ក៏មិនអាចប្រើដើម្បីបង្ហាញពីភាពខុសគ្នាតាមរដូវ ខណៈដែល ភាពសម្បូរនៃត្រីមានច្រើន គឺអាស្រ័យលើទឹកជំនន់តាមរដូវ ដូចដែលបានចង្អុលបង្ហាញខាងលើ។ ទិន្នន័យប្រមូល បាន មិនសមស្របក្នុងការផ្តល់ការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុបពេញមួយឆ្នាំ។ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងការវិភាគឆ្នាំ ២០២២ គឺមានការកែលម្អជាច្រើនអាចកត់សម្គាល់បាន រួមមានទិន្នន័យឆ្នាំ២០២៣ បានរួមបញ្ចូលប្រភេទច្រើនជាង មុន មានសមាមាត្រនៃ OAA ខ្ពស់ជាងមុន (ជាមួយនឹងការរួមបញ្ចូលវារីក្នុងជាតិ) និងបានកាត់បន្ថយនូវភាពលំអៀង នៃសំណាកគំរូដែលធ្វើឱ្យការប៉ាន់ប្រមាណខុសលើការនេសាទដោយមិនប្រើទូក។

ដោយសារតែការប្រែប្រួលនៃធនធានផលផល គឺអាស្រ័យតាមរដូវ នោះការប៉ាន់ប្រមាណនៃផលនេសាទ មិនអាចគណនាអោយបានត្រឹមត្រូវពេញមួយឆ្នាំនោះទេ ពីព្រោះទិន្នន័យដែលអាចប្រើ គឺបានគ្របដណ្តប់តែរដូវទឹក ជំនន់ ដែលច្រើនតែមានផលិតភាពនេសាទខ្ពស់ប៉ុណ្ណោះ។ ការពង្រីកការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុបយោងលើ ទិន្នន័យ ដែលមានពីខែមិថុនាដល់ខែវិច្ឆិកា អោយបានដល់ពេញមួយឆ្នាំ នាំអោយការប៉ាន់ប្រមាណមិនត្រឹមត្រូវ ខណៈ ដែលការសន្មត់យកផលនេសាទមធ្យមពីខែមេសា ដល់ខែឧសភា ក្នុងឆ្នាំ២០២២ (៣៣.៣៥០តោន) សម្រាប់ធ្វើការ ប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទ នៅចន្លោះខែមករា ដល់ខែឧសភា និងខែធ្នូ ដែលជាខែមិនមានទិន្នន័យ នាំឱ្យមានការប៉ាន់

ប្រមាណផលនេសាទសរុបមានចំនួន ៤៨៩.៤២៣តោន នៅឆ្នាំ២០២៣។ ការប៉ាន់ប្រមាណនេះទំនងជានៅតែជា ការប៉ាន់ប្រមាណមិនត្រឹមត្រូវ ហើយកម្រិតពិតប្រាកដនៃទិន្នផលប្រចាំឆ្នាំ មិនអាចប៉ាន់ស្មានបាន។

ដោយផ្អែកលើផលនេសាទតាមទីជម្រក ប្រមាណ៣២,៩% នៃផលនេសាទត្រូវបានចាប់នៅក្នុងទីជម្រកទំនាប លិចទឹក ដែលជាប់ទាក់ទងទៅវាលស្រែ (រួមទាំងប្រឡាយធារាសាស្ត្រ) ចំណែកឯស្ថិតិផ្លូវការរបស់រដ្ឋបាលផលជលគឺ ៣៧,០%។

តារាងទី១៤. ការប្រៀបធៀបផលនេសាទសរុបផ្លូវការឆ្នាំ២០២៣ ជាមួយនឹងការប៉ាន់ប្រមាណតាមមូលដ្ឋាន CAS (តោន)

នេសាទទឹកសាប	ទិន្នន័យរបស់ FIA DPFC	ទិន្នន័យ CAS ដោយ IFRDI
នេសាទដោយត្រី	១៣.៦៥០	
នេសាទគ្រួសារ (ដែននេសាទធម្មជាតិ)	២៦០.៣០០	៦៣%
នេសាទគ្រួសារ (វាលស្រែ)	១៥២.៨០០	៣៧%
សរុប	៤២៦.៧៥០	៤៨៩.៤២៣

កន្លែងនេសាទតាមវាលស្រែរួមមាន៖ វាលស្រែ ជម្រកព្រៃលិចទឹក និងប្រឡាយស្រោចស្រព។ ភាគរយរបស់ FIA DPFC សំដៅលើការនេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារតែប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីអាចធ្វើការប្រៀបធៀបទៅនឹងលទ្ធផលរបស់ IFRDI CAS។

ការប៉ាន់ប្រមាណផ្លូវការឆ្នាំ២០២៣ ដែលត្រូវបានចេញផ្សាយដោយរដ្ឋបាលផលជលគឺ ៤២៦.៧៥០ តោន សម្រាប់នេសាទទឹកសាប (តារាងទី១៤) ជាមួយនឹងនេសាទគ្រួសារមាន ៤១៣.១០០តោន ត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយ CAS ។ ទិន្នន័យទាំងនេះ គឺជាស្ថិតិនេសាទប៉ុណ្ណោះ ហើយនេះគឺជាសូចនាករមិនល្អសម្រាប់ស្ថានភាពនិងនិន្នាការនៃ នេសាទទឹកសាប។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏វាគឺជាព័ត៌មានមួយសម្រាប់ធ្វើការប្រៀបធៀបទិន្នផលសរុបរវាងស្ថិតិផល ផលរបស់រដ្ឋបាលផលជល និង IFRDI CAS ដែលព័ត៌មានទាំងនេះផ្តល់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការពិនិត្យលើការពាក់ព័ន្ធ នឹងនេសាទ និងការពឹងផ្អែកលើនេសាទ ព័ត៌មានលម្អិតអំពីប្រភេទ សមត្ថភាពចាប់តាមឧបករណ៍និងតាមទីជម្រក និង CPUE (ផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃ)។ ទាំងនេះ គឺជាសូចនាករដែលល្អសម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងវាយតម្លៃស្ថានភាពនៃ ធនធានផលជលឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។

តារាងទី១៥. ផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃជាមធ្យម សមត្ថភាពចាប់ និងសមាមាត្រនៃគ្រួសារនេសាទសកម្ម តាមខេត្ត និង ខែ សម្រាប់ខែមិថុនា-វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣

តំបន់នេសាទ	ខេត្ត	គ្រួសារ សកម្ម	សមត្ថភាពចាប់ ប្រចាំខែ (ថ្ងៃ)	CPUE (គ.ក្រ/ថ្ងៃ)	ε%	ផលនេសាទប្រចាំ ខែតាមគ្រួសារ (គ .ក្រ)
ឆ្នេរ	កំពត	៤៦,៣%	១៣,៩	២,៣៤	៨,៤%	៣២,៦
ទំនាបលិចទឹក	កំពង់ចាម	៤៨,៩%	១៦,៧	៤,១៩	៧,៤%	៧០,១
ទំនាបលិចទឹក	កណ្តាល	៤៨,១%	១៧	២,៦៦	៨,៣%	៤៥,២
ទំនាបលិចទឹក	ព្រៃវែង	៤១,៧%	១១	២,៨៤	៥,៦%	៣១,៣
ទំនាបលិចទឹក	ស្វាយរៀង	៦១,១%	១២,១	២,២២	៦,២%	២៧

ទំនាបលិចទឹក	តារាង	៤៧,២%	១៣,៣	២,៣២	៩,២%	៣០,៨
ខ្ពង់រាប	ក្រចេះ	៧៨,៥%	១៥	២,៤៥	៦,៦%	៣៦,៨
ខ្ពង់រាប	រតនគិរី	៧១,៧%	១៣,៨	២,៩៩	៨%	៤១,២
ខ្ពង់រាប	ស្ទឹងត្រែង	៦៩,៦%	១៩,៧	៥,១២	៦,៤%	១០០,៧
ទន្លេសាប	បន្ទាយមានជ័យ	៥៩,១%	១៣,៤	4.03	១៤,៧%	៥៣,៩
ទន្លេសាប	បាត់ដំបង	៧១,៦%	១៤,៩	3.63	១១,២%	៥៤,១
ទន្លេសាប	កំពង់ឆ្នាំង	៦១,២%	១៨,៧	5.74	៨,១%	១០៧,៦
ទន្លេសាប	កំពង់ធំ	៤៩,២%	១៧,៨	2.42	៧,២%	៤៣,១
ទន្លេសាប	ពោធិ៍សាត់	៦៩,២%	១៩	8.46	៨,៥%	១៦១
ទន្លេសាប	សៀមរាប	៥៣,៥%	១៨,៣	6.85	១៣,២%	១២៥,៧
ភ្នំ	កំពង់ស្ពឺ	៥៤,៤%	១៤,៦	2.49	៦,១%	៣៦,៤
ភ្នំ	ត្បូងឃ្មុំ	៦៧,៧%	២០,១	5.24	៧,៦%	១០៥,២
សរុប		៥៨,១%	១៦	៣,៩៦	២,៧%	៦៣,៥

តារាងទី១៥ បង្ហាញពីការប្រៀបធៀបនៃស្ថានភាពផលនេសាទនិងសមត្ថភាពចាប់សំខាន់ៗ បានបង្ហាញពីភាពខុសគ្នារវាងខេត្តនិងខេត្ត។ ការដាក់ស្រមោលលើតម្លៃ ធ្វើអោយមានភាពងាយស្រួលសម្គាល់តម្លៃខ្ពស់បំផុតសម្រាប់ស្ថានភាពនីមួយៗ។ ខេត្តក្រចេះមានសមាមាត្រគ្រួសារនេសាទសកម្មខ្ពស់បំផុត ៧៨,៥% បន្ទាប់មកគឺខេត្តរតនគិរី បាត់ដំបង ស្ទឹងត្រែង និងពោធិ៍សាត់ ដែលមានតម្លៃប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ មានសមត្ថភាពចាប់ប្រចាំខែខ្ពស់បំផុត (២០,១ថ្ងៃ) ប្រហាក់ប្រហែលនឹងខេត្តស្ទឹងត្រែង និងខេត្តពោធិ៍សាត់។ ដោយឡែក CPUE (ផលចាប់ប្រចាំថ្ងៃ) គឺខ្ពស់បំផុតនៅខេត្តពោធិ៍សាត់(៨,៤៦គ.ក្រ/ថ្ងៃ) បន្ទាប់មកខេត្តសៀមរាប(៦,៤៨គ.ក្រ/ថ្ងៃ)។ ផលនេសាទមធ្យមតាមគ្រួសារប្រចាំខែ ទទួលបានពីការយកការនេសាទគុណជាមួយ CPUE។ ជាលទ្ធផល ខេត្តពោធិ៍សាត់មានផលនេសាទមធ្យមប្រចាំខែខ្ពស់ជាងគេ (១៦១គីឡូក្រាម) បន្ទាប់មកខេត្តសៀមរាប (១២៥,៧ គីឡូក្រាម) និងផលនេសាទមធ្យមប្រចាំខែប្រហែល ១០០-១០៥ គីឡូក្រាមមាននៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ស្ទឹងត្រែង និងត្បូងឃ្មុំ។

ជាការកត់សម្គាល់ តម្លៃខាងលើគឺតំណាងឱ្យពីខែមិថុនា ដល់ខែវិច្ឆិកា ដែលជារយៈពេលមានផលនេសាទខ្ពស់បំផុត តម្លៃភាគច្រើនហាក់ដូចជាឆ្លុះបញ្ចាំងនឹងតម្លៃពិត ប៉ុន្តែតម្លៃខ្ពស់នៃផលនេសាទមធ្យមមួយចំនួនហាក់ដូចជាមិនតំណាងឱ្យខេត្តទាំងមូល ខ.ខេត្តត្បូងឃ្មុំ និងខេត្តផ្សេងទៀត ដែលមានភូមិគោលដៅភាគច្រើនជាភូមិនៅតំបន់មាត់ទន្លេ។ ការគ្រោងយកសំណាកគំរូមិនមានបំណងប្រើដើម្បីប៉ាន់ប្រមាណតាមខេត្ត ប៉ុន្តែធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណតាមតំបន់នេសាទ។ លើសពីនេះ ដោយសារតែ CAS អនុវត្តការសម្ភាសតាមបែបរំលឹកឡើងវិញ អ្នកឆ្លើយតបសំណួរមួយចំនួនមិនចងចាំបានត្រឹមត្រូវ ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់នេសាទ ដែលមានកម្រិតពឹងផ្អែកលើការនេសាទតិចតួច ដូចជានៅតំបន់ដីគោកដែលឆ្ងាយពីទីជម្រកវារីជាតិសំខាន់ៗ។

ទំហំសំណាកកាន់តែខ្ពស់នាំអោយមានរបាយសំណាក និងភាពតំណាងកាន់តែប្រសើរ ការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទ តាមឧបករណ៍ ទីជម្រក (និងសមត្ថភាពចាប់) និងតាមតំបន់នេសាទភាគច្រើនមានភាពត្រឹមត្រូវតាមបែបស្ថិតិក្នុងអំឡុង ពេលនៃការធ្វើសម្ភាសវាយតម្លៃផលនេសាទ។ ការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទប្រចាំខែ តាមខេត្ត (តារាងទី១៦) ត្រូវបាន គណនាដោយផ្អែកលើទំហំសំណាកបច្ចុប្បន្ន ប៉ុន្តែនៅតាមខែ និងខេត្តមួយចំនួនមិនបំពេញបានតាមន័យស្ថិតិ។ លើស ពីនេះ របាយភូមិគោលដៅអាចនឹងមិនផ្តល់តំណាងពេញលេញសម្រាប់ខេត្តទាំងមូល ដែលបណ្តាលឱ្យមានភាពលំអៀង នៃសំណាកគំរូ។ ការប៉ាន់ប្រមាណតម្លៃ ៩% ខ្ពស់ មានច្រើននៅខែមិថុនា នេះបង្ហាញថា វាអាចជាបញ្ហាប្រឈមជាក់លាក់ នឹងកើតមានឡើងសម្រាប់រដូវប្រាំង នៅពេលដែលមានគ្រួសារអ្នកនេសាទចូលរួមក្នុងការនេសាទតិចជាង រួមនឹង បម្រែបម្រួលខ្ពស់នៃផលនេសាទ។ ទាំងនេះ គឺដោយសារតែកម្រិតតំណាងនៃឱកាសនេសាទ នៅពេលដែលជម្រក ទំនាបលិចទឹករឹងស្ងួត។ យ៉ាងណាមិញ ការបង្កើនទំហំសំណាកគំរូនឹងអាចឱ្យគេអាចធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទ និងសមត្ថភាពចាប់នៅថ្នាក់ខេត្តបាន។ ចំនួនភូមិគោលដៅត្រូវបង្កើនបន្ថែមសម្រាប់តំបន់ទំនាបលិចទឹកនិងទន្លេសាប និងបន្ថែមការគ្របដណ្តប់សម្រាប់ខេត្តតំបន់ឆ្នេរនិងភ្នំតំបន់ភ្នំអោយបានចំនួន៦ភូមិ (ដោយមិនរួមបញ្ចូលខេត្តកែប) ដែល បច្ចុប្បន្នមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូល។ ការចនាសំណាកគំរូជាក់លាក់គឺអាស្រ័យលើតម្រូវការប៉ាន់ប្រមាណពិតប្រាកដ ដូចមាន បង្ហាញក្នុងតារាងទី១៦ ទំហំសំណាកគ្រួសារគំរូ ដែលត្រូវបានស្នើឡើង មានចំនួនពីត ១៦០០ គ្រួសារ ក្នុងចំនួននេះ នឹងអនុញ្ញាតឱ្យមានការប៉ាន់ប្រមាណ CPUE (ការចាប់ប្រចាំថ្ងៃ) និងសមត្ថភាពចាប់តាមខេត្តប្រចាំខែ បានពេញមួយ ឆ្នាំ ក៏ប៉ុន្តែមិនអាចធានាបានថាការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទតាមឧបករណ៍និងទីជម្រកផ្សេងៗនឹងតែងតែមានសុពលភាព តាមបែបស្ថិតិ។

តារាងទី១៦. តម្លៃ CPUE តាមគ្រួសារ ដែលត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណ (គ.ក្រ/ថ្ងៃ) និងទំហំសំណាកបច្ចុប្បន្ន និងទំហំ សំណាក ដែលត្រូវបានណែនាំ តាមខេត្តនីមួយៗ

តំបន់នេសាទ	ខេត្ត	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	សំណាក ឆ្នាំ ២០២៣	សំណាក តាមខេត្ត
ឆ្នេរ	កំពត	២,៣២	២,៦១	២,០៥	២,២៤	២,៤៦	២,៣៦	៤៥	៦០
ទំនាបលិចទឹក	កំពង់ចាម	៤,២៦	៤,៤០	៣,៩៦	៦,០២	១,៨០	៣,៧៩	៦០	៩០
ទំនាបលិចទឹក	កណ្តាល	៣,៦២	៤,២៩	១,៨៨	២,៣៥	២,២៥	២,៣១	៤៥	៧៥
ទំនាបលិចទឹក	ព្រៃវែង	១,៥០	១,៨៦	២,៤០	៣,៤៥	២,៩៦	២,៨៨	៦០	៩០
ទំនាបលិចទឹក	ស្វាយរៀង	១,២៣	២,៤០	៣,៥១	១,៦៦	១,៩៨	១,៩៨	៤៥	៧៥
ទំនាបលិចទឹក	តាកែវ	២,៦២	៣,០៦	៣,១៨	១,៤៩	២,៣២	១,៦៧	៤៥	៧៥
ខ្ពង់រាប	ក្រចេះ	៤,១២	១,៩២	២,៧៣	២,១៤	២,០៦	២,២២	៤៥	៤៥
ខ្ពង់រាប	រតនគិរី	៣,២៣	២,៥៥	៤,៩៩	២,១៥	២,៧៩	២,០៩	៤៥	៤៥
ខ្ពង់រាប	ស្ទឹងត្រែង	៩,២៣	៧,០៩	៤,៦២	៤,០៥	៤,៣៦	២,៩០	៤៥	៤៥
ទន្លេសាប	បន្ទាយមានជ័យ	៤,៩៨	១,៩៥	២,៥៦	២,០៦	៦,២១	៤,៥៩	៤៥	៧៥
ទន្លេសាប	បាត់ដំបង	៤,១៧	៤,៥៤	១,៨៦	៣,៨១	២,៣០	៤,៥៤	៦០	៩០
ទន្លេសាប	កំពង់ឆ្នាំង	៦,៤៣	៣,៨០	៥,៧៨	៥,៤៤	៧,២០	៤,៥០	៤៥	៧៥

តំបន់នេសាទ	ខេត្ត	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	សំណាក ឆ្នាំ ២០២៣	សំណាក តាមខេត្ត
ទន្លេសាប	កំពង់ធំ	៣,២១	៣,០៤	២,៦៣	១,៨៥	១,៩៩	២,២៤	៤៥	៧៥
ទន្លេសាប	ពោធិសាត់	៧,២៣	៧,៤៩	៦,៩៦	១១,៣៤	៩,៤៩	៣,៦៩	៤៥	៧៥
ទន្លេសាប	សៀមរាប	១១,៧២	១២,១៥	៥	៥,១៩	៥,០៥	៥,៥៤	៦០	៩០
ភ្នំ	កំពង់ស្ពឺ	៣,៤៤	២,១៥	២,៣៤	២,៥៧	២,៤៣	២,៥៤	៤៥	៧៥
ភ្នំ	ត្បូងឃ្មុំ	៦,២៨	៣,៤០	៥,៤៩	៥,៥៨	៥,០៥	៥,៤៧	៦០	៦០
ឆ្នេរ	នៅខេត្ត ២ ទៀតមិនទាន់បានគ្របដណ្តប់						១២០		
ភ្នំ	នៅខេត្ត ៤ ទៀតមិនទាន់បានគ្របដណ្តប់						២៤០		
សំណាកគ្រួសារសរុប						៨៤០	១.៥៧៥		

ការរៀបចំសំណាកបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ការអនុវត្ត CAS ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ជាជម្រើសមួយដោយសារពេលវេលា និងធនធានមានកម្រិត។ ការធ្វើវិមជ្ឈការនៃការប្រមូលទិន្នន័យទៅខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផលនឹងជួយបង្កើនវិសាលភាពនៃ ការប្រមូលទិន្នន័យប្រចាំខែបានជាប្រចាំ និងផ្តល់នូវការគ្របដណ្តប់កាន់តែប្រសើរ និងជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការវាយការណ៍ ស្ថិតិ។ យ៉ាងណាមិញ កម្រិតប្រមូលទិន្នន័យដែលបានស្នើឡើង ទំនងជាមិនអាច អនុវត្តបានជាប្រចាំដោយមន្ត្រីថ្នាក់ ខេត្តឡើយ ដោយសារតែការចំណាយ និងតម្រូវការមន្ត្រី។ ជាជម្រើស ការប្រើ លទ្ធផលទទួលបានពី CAS ជាធាតុ ចូលសម្រាប់ការពិនិត្យលម្អិតបន្ថែមទៀតអំពីស្ថានភាពនៃនេសាទទឹកសាប ក៏ដូចជាមធ្យោបាយដើម្បីវាយតម្លៃ និង បំពេញបន្ថែមដល់ទិន្នផលជលផលទូទៅ ដែលមានក្នុងស្ថិតិជលផលផ្លូវការ។ លទ្ធផលទទួលបានពី CAS ឆ្នាំ ២០២៣ ផ្តល់នូវមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏រឹងមាំសម្រាប់ការយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃនេសាទទឹកសាប ហើយអ្វីដែល ចាំបាច់ គឺធ្វើការវាយតម្លៃនិទ្ទាការប្រែប្រួលសម្រាប់ CAS រៀងរាល់ ៣-៥ ឆ្នាំម្តង ទន្ទឹមគ្នានឹងកែលម្អកម្រិតលម្អិតនៅ ក្នុងស្ថិតិជលផល ជាពិសេសទាក់ទងនឹងផលនេសាទតាមប្រភេទ និងសមត្ថភាពចាប់ ក៏ដូចជាសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹង សកម្មភាពនេសាទ និងការពឹងផ្អែកលើនេសាទ។

៣.២ អនុសាសន៍

- IFReDI បានសម្រេចចិត្តមិនបន្តអនុវត្តការសម្ភាស CAS នៅក្រោយឆ្នាំ២០២៣ ទិន្នន័យសម្ភាសរួច និងរក្សា អនាមិកដល់អ្នកឆ្លើយតបសំនួរក្នុងការសម្ភាសជ្រើសរើសគ្រួសារ (HIS) និងការសម្ភាសផលនេសាទតាមគ្រួសារ (HCI) រួមនឹងឯកសារពេញលេញដែលចាំបាច់ត្រូវបញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន (FIMS) ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយ ស្រួលក្នុងការចូលទៅប្រើទិន្នន័យ និងសម្រាប់ធ្វើការវិភាគឱ្យបានកាន់តែស៊ីជម្រៅ
- ប្រសិនបើ CAS នឹងត្រូវបានអនុវត្តនៅចន្លោះពេល ៣- ឬ ៥ ឆ្នាំ ចាំបាច់ត្រូវរៀបចំសំណាកគំរូគ្រួសារទាំងអស់ឡើង វិញ ដើម្បីអាចធ្វើការវាយតម្លៃសមាមាត្រគ្រួសារដែលមិនធ្វើនេសាទ និងការពឹងផ្អែកលើការនេសាទរបស់គ្រួសារ ធ្វើនេសាទដែលជាសូចនាករមួយសំខាន់សម្រាប់វាយតម្លៃអំពីតួនាទីនៃនេសាទដល់ប្រាក់ចំណូល និងសន្តិសុខ ស្បៀង

- IFReDI ត្រូវធ្វើការរៀបចំគម្រោងដើម្បីធានានូវថវិកាដែលអាចគ្របដណ្តប់សម្រាប់ការអនុវត្ត CAS រៀងរាល់ ៣-៥ ឆ្នាំ ដែលជាពេលវេលានៃការអង្កេតវាយតម្លៃផលជល
- IFReDI ចាំបាច់ត្រូវចូលរួមនៅក្នុងការសម្រេចចិត្តលើស្ថិតិសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យផលជល និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃអន្តរាគមន៍គ្រប់គ្រង រួមទាំងចំណុចផ្ដោតសំខាន់ៗសម្រាប់ស្ថិតិផលជល។ ដំណើរការនេះតម្រូវឱ្យមានកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនាយកដ្ឋានផែនការ ហិរញ្ញវត្ថុ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ (DPFIC) ជាពិសេសទាក់ទងនឹងការរៀបចំផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យផលជលនិងវារីវប្បកម្ម ក្រោមក្រុមការងារនៃរដ្ឋបាលផលជលស្តីពីការគ្រប់គ្រងស្ថិតិនិងព័ត៌មាន (WSIM)
- IFReDI គួរតែបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រមួយជម្រុញឱ្យប្រើលទ្ធផលទទួលបានពីការអនុវត្ត CAS ដើម្បីជួយកែលម្អស្ថិតិផលជលទឹកសាបផ្លូវការ ដោយមានការគាំទ្របច្ចេកទេសពី FAO CAPFISH ដើម្បីធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយ DPFIC ដើម្បីឈានដល់ការឯកភាពគ្នាលើរបៀបដែលលទ្ធផល CAS ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្កើនស្ថិតិផលជលជាតិ
- ប្រសិនបើការប្រមូលទិន្នន័យអំពីផលនេសាទ និងសមត្ថភាពចាប់ត្រូវបានអនុវត្តដោយមន្ត្រីនៃខណ្ឌរដ្ឋបាលផលជលចាំបាច់ត្រូវមានការការអនុវត្តសាកល្បងក្នុងកំឡុងឆ្នាំ២០២៤ ដោយមានការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសពីមន្ត្រីនៃIFReDI នៅមុនពេលធ្វើការសម្រេចចិត្តលើការដាក់ឱ្យដំណើរការនៅគ្រប់ខេត្តទាំងអស់។ ដំណើរការនេះតម្រូវឱ្យ៖
 - កំណត់ខេត្ត ដែលមានបំណងសាកល្បងវិធីសាស្ត្រ
 - ធ្វើការត្រួតពិនិត្យទម្រង់ប្រមូលទិន្នន័យសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដោយខណ្ឌរដ្ឋបាលផលជលឡើងវិញ ខ. ដកចេញនូវសូចនាករទាំងឡាយណា ដែលមិនរួមចំណែកដល់ការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទតាមប្រភេទ និងសមត្ថភាពចាប់៖ ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ការប្រើប្រាស់ផលនេសាទ ទីជម្រកនេសាទ និងការជាប់ពាក់ព័ន្ធនិងសកម្មភាពនេសាទដោយសមាជិកគ្រួសារ
 - សេចក្តីត្រូវការសម្រាប់ធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុបប្រចាំខែ និងស្ថិតិផ្សេងទៀតតាមខេត្ត (ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធដល់ទំហំ និងរបាយសំណាក
 - ការរៀបចំតាមសំណាកជាក្រុមៗ ដើម្បីសម្រេចថាតើរបាយសំណាកនៃសមត្ថភាពចាប់ និងរបាយសហគមន៍ផ្តល់នូវទិន្នន័យកាន់តែប្រសើរ ឧទាហរណ៍ រៀបចំក្រុមសំណាកសម្រាប់តំបន់ផែនទឹកសាធារណៈ និងតំបន់វាលស្រែ (ទំនាបលិចទឹក)
- ជាមួយនឹងទំហំសំណាកគំរូគ្រួសារកាន់តែច្រើន ជាអនុសាសន៍ វាជាការចាំបាច់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការពិនិត្យឡើងវិញនូវការវិភាគ ដោយប្រៀបធៀបការវាយតម្លៃដោយពឹងអាស្រ័យលើការនេសាទ (រួមបញ្ចូលក្នុងទិន្នន័យ HSI) សម្រាប់សំណាកគំរូឆ្នាំ២០២១-២០២២ ជាមួយនឹងសំណាកគំរូដែលត្រូវបានបង្កើតនៅឆ្នាំ២០២៣ ក៏ដូចជាការប្រៀបធៀបទៅនឹងលទ្ធផលនៃការសម្ភាសការប្រើប្រាស់ផលនេសាទឆ្នាំ២០២៣-២០២៤ និងការសម្ភាសអំពីប្រាក់ចំណូល ដែលត្រូវបានគ្រោងសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤។ លទ្ធផលនៃការអង្កេតទាំងនេះអាចបង្ហាញឱ្យឃើញនូវការប្រែប្រួល និងសារៈសំខាន់នៃការប្រើប្រាស់ទូក សមត្ថភាពចាប់ និងផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃ
- ការបែងចែកខេត្តតាមតំបន់នេសាទ ចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យ និងធ្វើការសម្រេចចិត្តដូចខាងក្រោម៖
 - សម្រាប់ការវិភាគឆ្នាំ២០២២ ខេត្តកំពង់ស្ពឺត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងតំបន់ទន្លេសាប ប៉ុន្តែសម្រាប់ការវិភាគឆ្នាំ២០២៣ ត្រូវបានបន្ថែមទៅក្នុងតំបន់ភ្នំ
 - ខេត្តកំពង់ចាមត្រូវបានដាក់រួមបញ្ចូលនៅក្នុងតំបន់ទំនាបលិចទឹក ទោះបីជារដ្ឋបាលផលជល ដាក់ខេត្តនេះនៅក្រោមតំបន់មេគង្គ (ខ្ពង់រាប) ក៏ដោយ
 - ខេត្តបន្ទាយមានជ័យត្រូវបានដាក់រួមបញ្ចូលជាមួយតំបន់ទន្លេសាប ប៉ុន្តែខេត្តនេះស្រដៀងនឹងតំបន់ភ្នំ។

- ចាំបាច់ធ្វើការពិចារណាលើការពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើស្តង់ដារនៃទីជម្រកនិងឧបករណ៍ ដើម្បីធានាថាគ្មានប្រភេទមិនមានបញ្ជាក់ជាក់លាក់ត្រូវបានរួមបញ្ចូលក្នុងទិន្នន័យ
- ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការវិវឌ្ឍនៃ CAS វាជាការចាំបាច់ក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពសៀវភៅណែនាំស្តីពីការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាប ដែលការរៀបចំសំណាកគំរូ ការគ្របដណ្តប់ និងការចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវបានចាប់ផ្តើមតាំងពីឆ្នាំ ២០២១ ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីការផ្លាស់ប្តូរនានា
- របាយការណ៍សង្ខេប ឬអត្ថបទផ្សាយបែបវិទ្យាសាស្ត្រ គួរតែត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីពិពណ៌នាអំពី CAS និងលទ្ធផលដោយប្រើទិន្នន័យ ដែលប្រមូលបាននៅចន្លោះឆ្នាំ២០២១-២០២៣
- ជាចុងបញ្ចប់ ដូចដែលបានស្នើឡើងខាងលើ IFReDI គួរតែបង្កើតកម្មវិធីតាមដានរយៈពេលវែង នៅតំបន់ទន្លេមេគង្គលើ (ជម្រកត្រីមេពូជសំខាន់ៗ) និងបឹងទន្លេសាប (រួមចំណែកប្រហែល ៧០% ដល់ផលនេសាទប្រចាំឆ្នាំ) លើសុខភាពអេកូឡូស៊ី ផលប៉ះពាល់នៃបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុលើប្រភេទជីវចម្រុះ និងការតភ្ជាប់នៃត្រីមេពូជសំខាន់ៗរវាងទន្លេបី ទន្លេមេគង្គ និងបឹងទន្លេសាប។

ឧបសម្ព័ន្ធទី១. ការបែងចែកខេត្តតាមតំបន់នេសាទនិងចំនួនគ្រួសារនេសាទ

ខេត្ត	តំបន់នេសាទ	ជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ២០២៩			គ្រួសារនេសាទនៅជនបទ	កំណត់ចំណាំ
		សរុប	ទីក្រុង	ជនបទ		
បន្ទាយមានជ័យ	ទន្លេសាប	១៨៩.៥៨៨	៦៨.៦៦០	១២០.៩២៨	៥៨.៤១៦	
បាត់ដំបង	ទន្លេសាប	២២៧.២៣៧	៤៥.៥៥៦	១៨១.៦៨១	៨៧.៧៦៣	
កំពង់ចាម	ទំនាបលិចទឹក	២១៧.១៩៧	៣០.៣៨៦	១៨៦.៨១១	១៤៨.២៦៣	ធម្មតារួមបញ្ចូលក្នុងអធិការដ្ឋានមេគង្គ
កំពង់ឆ្នាំង	ទន្លេសាប	១២៦.២៩៩	២៨.៥២៣	៩៧.៧៧៦	៤៧.២៣២	
កំពង់ស្ពឺ	ភ្នំ	១៩៥.៨៨២	១១៤.៣៨០	៨១.៥០២	៣៩.៣៧១	រួមបញ្ចូលក្នុងតំបន់ភ្នំ ទោះជាស្រដៀងនឹងតំបន់ទំនាបលិចទឹក
កំពង់ធំ	ទន្លេសាប	១៦០.៧៦៦	១៦.១១៨	១៤៤.៦៤៨	៦៩.៨៧៤	
កំពត	ឆ្នេរ	១៤៣.៤០២	១៣.២៥៨	១៣០.១៤៤	៤៩.៩៧៥	
កណ្តាល	ទំនាបលិចទឹក	២៦៥.៨០៣	១៧០.៧៨២	៩៥.០២១	៧៥.៤១៣	
កោះកុង	ឆ្នេរ	២៨.០២៧	១២.៣៥៩	១៥.៦៦៨	៦.០១៧	
ក្រចេះ	ខ្ពង់រាប	៨៦.១៧៦	៩.២៩៧	៧៦.៨៧៩	៥១.៤១៦	
មណ្ឌលគិរី	ភ្នំ	២០.៤០៩	៧.៥០០	១២.៩០៩	៤.៣៦០	
ភ្នំពេញ		៤៩៩.២៩៩	៤៩៩.២៩៩			មិនរួមបញ្ចូលគ្រួសារទាំងអស់នៅទីក្រុង
ព្រះវិហារ	ភ្នំ	៥៦.៧១៣	៥.៦៥០	៥១.០៦៣	១៧.២៤៦	

ព្រៃវែង	ទំនាបលិចទឹក	២៦៦.៩៣៤	១៤.១៦៨	២៥២.៧៦៦	២០០.៦០៨	
ពោធិសាត់	ទន្លេសាប	១០៣.៨៦២	១៧.៦២៤	៨៦.២៣៨	៤១.៦៥៨	
រតនគិរី	ខ្ពង់រាប	៤៩.៧៤១	៦.៨៧៧	៤២.៨៦៤	២៨.៦៦៧	
សៀមរាប	ទន្លេសាប	២២៤.៦៧២	៦៧.៨៤៥	១៥៦.៨២៧	៧៥.៧៥៧	
ព្រះសីហនុ	ឆ្នេរ	៤៧.៣៨១	៣៤.០៦០	១៣.៣២១	៥.១១៥	
ស្វាយរៀង	ទំនាបលិចទឹក	១៣២.៤៩២	៣៧.២៨៥	៩៥.២០៧	៧៥.៥៦១	
តាកែវ	ទំនាបលិចទឹក	២០៨.៦៩៨	៦២.៨៥៦	១៤៥.៨៤២	១១៥.៧៤៨	
ឧត្តមានជ័យ	ភ្នំ	៦០.៨៨៦	១៩.៨២៦	៤១.០៦០	១៣.៨៦៨	
កែប	ឆ្នេរ	៩.៦០៥	៧.៧១៤	១.៨៩១	៧២៦	មិនរួមបញ្ចូល ខេត្ត កែបមានតែ នេសាទសមុទ្រ
ប៉ៃលិន	ភ្នំ	១៧.១៧៧	១៣.០៥០	៤.១២៧	១.៣៩៤	
ក្បួងឃ្មុំ	ភ្នំ	១៧៨.៩៤២	១៥.៦៦៧	១៦៣.២៧៥	៥៥.១៤៦	
ស្ទឹងត្រែង	ខ្ពង់រាប	៣៥.៨៣៣	៩.៧៦១	២៦.០៧២	១៧.៤៣៧	
សរុប					១.២៨៧.០៣១	១

ថ្ងៃអង្គារ ២៧ ខែសីហា ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

ហត្ថលេខា

បណ្ឌិត ហេង គង់

បានឃើញ

ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល ទទួលបន្ទុកជា

ប្រធានរដ្ឋបាលជលផល និងជាប្រធានកម្មវិធី CAPFISH-Capture

ថ្ងៃចុះហត្ថលេខា ២៧ ខែសីហា ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

ហត្ថលេខា

លី សុផា